

INTERREG EUROPE PROGRAM 2021 – 2027

1. zmena – záverečná verzia

(schválená EK dňa 11. decembra 2023)

CCI	2021TC16RFIR001
Názov	Interreg Europe
Verzia	Verzia 2.0
Prvý rok	2021
Posledný rok	2027
Oprávnenie od	01-Jan-2021
Oprávnenie do	31-Dec-2029
Číslo rozhodnutia Komisie	C(2023)8860
Dátum rozhodnutia Komisie	11-Dec-2023
Číslo rozhodnutia pozmeňujúceho program	
Dátum nadobudnutia účinnosti rozhodnutia pozmeňujúceho program	
Regióny NUTS, na ktoré sa program vzťahuje	Všetky NUTS2 regióny v EÚ27, Nórsko, Švajčiarsko, Albánsko, Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Čierna Hora, Severné Macedónsko, Srbsko a Ukrajina
Zložka	Zložka C: IR Program medziregionálnej spolupráce (EÚS)

Obsah

1. Stratégia spoločného programu: hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie	5
1.1 Programová oblasť (nevyžaduje sa pre programy Interreg C)	5
1.2. Zhrnutie hlavných spoločných výziev	5
1.2.1. Kontext programu vrátane hlavného strategického smerovania EÚ	5
1.2.2. Rozdiely a nerovnosti v rámci Európy a výzvy pre regióny	7
1.2.3. Komplementárnosť a synergické účinky s ďalšími programami a nástrojmi financovania.....	11
1.2.4. Poznatky získané z predošlých skúseností.....	15
1.2.5. Makroregionálne stratégie a stratégie pre morské oblasti, ak sa na programovú oblasť úplne alebo čiastočne vzťahuje jedna alebo viaceré stratégie.....	16
1.2.6. Stratégia programu.....	16
1.3. Zdôvodnenie výberu cieľov politiky a špecifických cieľov Interregu, zodpovedajúcich priorit, špecifických cieľov a foriem podpory, ktorými sa v relevantných prípadoch riešia chýbajúce spojenia v cezhraničnej infraštruktúre	20
2. Priority	21
2.1. Názov priority (opakuje sa pri každej prioritě).....	21
2.1.1. Špecifický cieľ.....	21
2.1.2. Súvisiace typy akcií a ich očakávaný príspevok k uvedeným špecifickým cieľom a v relevantnom prípade k makroregionálnym stratégiám a stratégiám pre morské oblasti	21
2.1.3 Ukazovatele	24
2.1.4. Hlavné cieľové skupiny	26
2.1.5 Označenie konkrétneho cieľového územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií (IÚI), miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD) alebo ďalších územných nástrojov	27

2.1.6 Plánované využitie finančných nástrojov	28
2.1.7 Orientačné rozdelenie zdrojov na programy EÚ podľa typu intervencie.....	28
3. Finančný plán.....	29
3.1 Finančné rozpočtové prostriedky podľa roku	29
3.2 Celkové finančné rozpočtové prostriedky podľa fondu a národného spolufinancovania	30
4. Akcie uskutočnené na zapojenie príslušných programových partnerov do prípravy programu Interreg a úloha týchto programových partnerov pri vykonávaní, monitorovaní a hodnotení	32
5. Prístup k informovaniu o programe Interreg a jeho zviditeľňovaniu (ciele, cieľové skupiny, komunikačné kanály vrátane prípadného dosahu v sociálnych médiách, plánovaný rozpočet a príslušné ukazovatele pre monitorovanie a hodnotenie).....	36
6. Údaje o podpore malých projektov vrátane malých projektov v rámci fondov malých projektov.....	38
7. Vykonávacie ustanovenia	39
7.1. Orgány zodpovedné za programy	39
7.2. Postup na zriadenie spoločného sekretariátu	40
7.3 Rozdelenie zodpovedností medzi zúčastnené členské štáty a v náležitom prípade tretie alebo partnerské krajiny a ZKÚ v prípade finančných opráv požadovaných riadiacim orgánom alebo Komisiou	40
8. Použitie jednotkových nákladov, jednorazových platieb, paušálnych sadziieb a financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi.....	43
DODATKY.....	44
Dodatok 1. Príspevok Únie na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadziieb.....	44
Dodatok 2. Príspevok Únie na základe financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi.....	44
Dodatok 3. Zoznam plánovaných operácií strategického významu s harmonogramom – článok 17 ods. 3.....	44
Mapa programovej oblasti	44

1. Stratégia spoločného programu: hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie

1.1 Programová oblasť (nevyžaduje sa pre programy Interreg C)

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. a), článok 17 ods. 9 písm. a)

Programová oblasť zahŕňa celé územie 27 členských štátov EÚ (242 regiónov na úrovni NUTS2), Nórsko (7 regiónov), Švajčiarsko (7 regiónov), Albánsko, Bosnu a Hercegovinu, Čiernu Horu, Severné Macedónsko, Srbsko, Moldavsko a Ukrajinu¹. Tieto krajiny sa v tomto dokumente označujú ako partnerské štáty (PŠ).

1.2. Zhrnutie hlavných spoločných výziev

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. b), článok 17 ods. 9 písm. b)

1.2.1. Kontext programu vrátane hlavného strategického smerovania EÚ

Európska únia (EÚ) sa zaviazala napĺňať v nachádzajúcich desaťročiach ciele viacerých stratégií, pri plnení ktorých bude politika súdržnosti hrať kľúčovú úlohu.

Rýchly rozvoj digitálnych technológií posilňuje otvorenosť, spoluprácu a globalizáciu vedy a inovácií. Priority politiky Európskej komisie to odzrkadľujú prostredníctvom jej troch cieľov výskumnej a inovačnej politiky EÚ, ktoré možno zhrnúť ako **Otvorené inovácie, Otvorená veda a Otvorenie sa svetu**. Európa potrebuje posilniť svoje inovačné kapacity a rýchlejšie reagovať na meniace sa trhové podmienky a spotrebiteľské preferencie, ak sa chce transformovať na spoločnosť a hospodárstvo, ktoré podporuje inovácie. Najefektívnejší spôsob podpory výskumu a inovácií je na regionálnej úrovni.

V oblasti boja proti zmene klímy a zhoršovaniu životného prostredia prináša **Európska zelená dohoda** cestovnú mapu na zabezpečenie udržateľnosti hospodárstva EÚ opatreniami na posilnenie efektívneho využívania zdrojov prostredníctvom prechodu k čistému, obehovému hospodárstvu, obnovenia biodiverzity a zníženia znečisťovania. Opisuje potrebné investície a dostupné finančné nástroje a vysvetľuje, ako zabezpečiť, aby bol tento prechod spravodlivý a inkluzívny.

EÚ si stanovila záväzok stať sa klimaticky neutrálnou do roku 2050. Aby to dosiahla, svoj politický záväzok premenila na záväznú legislatívu v podobe európskeho klimatického predpisu, ktorý je zároveň stimulom pre investície. Stratégia ukazuje, ako môže ísť Európa príkladom na ceste ku klimatickej neutralite prostredníctvom investícií do inovatívnych technologických riešení, aktivizáciou verejnosti a zosúladením svojich aktivít v kľúčových oblastiach, ako sú priemyselná politika, financie či výskum, a zároveň zabezpečiť, aby bol tento prechod sociálne spravodlivý.

Agenda OSN 2030 pre udržateľný rozvoj prijatá v roku 2015 je ďalším z hlavných cieľov EÚ. Agenda, ktorá bola prijatá v roku 2015, predstavuje globálny záväzok odstrániť chudobu a zabezpečiť udržateľný rozvoj do roku 2030 tak, aby nebol nikto vynechaný. Prijatie Agendy 2030, ktorá predstavila spoločnú globálnu víziu udržateľného rozvoja pre všetkých, bolo prelomovým počínom. Svojim rozsahom, ambíciami a prístupom nemá obdobu. Jednou z jej kľúčových vlastností je, že jej sedemnást' cieľov udržateľného rozvoja (angl. *Sustainable Development Goals*) má globálnu povahu a univerzálnu uplatniteľnosť, pretože zohľadňujú realitu, kapacity, úroveň rozvoja a špecifické problémy jednotlivých štátov. Všetky krajiny, regióny

¹ Po nevyprovokovanej a neoprávnenej ruskej agresii proti Ukrajine a jej dôsledkoch sú v rámci programu oprávnené iba územia pod kontrolou suverénnej vlády Ukrajiny. Regióny pod vojenskou kontrolou Ruska nebudú oprávnené.

a mestá nesú spoločnú zodpovednosť za ich naplnenie a zohrávajú zmysluplnú a dôležitú úlohu na miestnej, národnej aj celosvetovej úrovni.

Krízy, ktorým EÚ aktuálne čelí, prehľadili nerovnosti v mnohých oblastiach. Ďalšími z kľúčových impulzov tohto programu je budovanie sociálnej spravodlivosti a prosperity v rámci priority EÚ „Hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí“ a európskeho piliera sociálnych práv. Jednotlivci a podniky v EÚ, predovšetkým malé a stredné podniky, môžu prosperovať, len ak hospodárstvo pracuje v ich prospech. Unikátne sociálno-trhové hospodárstvo EÚ umožňuje ekonomikám rásť a znižovať chudobu a nerovnosti. Ak bude Európa stáť na pevných základoch, jej hospodárstvo dokáže plne reagovať na potreby obyvateľov EÚ.

Pri implementácii všetkých stratégií EÚ je potrebné v plnej miere zohľadňovať ich územný rozmer a obmedziť ich potenciálne negatívne diferencujúce vplyvy. Cieľom **Územnej agendy 2030** je posilniť územnú súdržnosť v Európe. Znamená to zabezpečiť budúcnosť pre všetky miesta tým, že občania a podniky budú mať rovnaké príležitosti, kdekoľvek sa nachádzajú. Územná súdržnosť posilňuje spoluprácu a solidaritu a zmiernuje rozdiely medzi prosperujúcejšími miestami a tými, ktorých vyhliadky do budúcnosti sú menej priaznivé. Súdržnosť prospieva Európe ako celku aj každému jednotlivému územiu. Aby sa posilnila súdržnosť, Územná agenda stanovuje strategické smerovanie pre územné plánovanie a posilnenie územného rozmeru relevantných politík na všetkých úrovniach verejnej správy. Územná agenda 2030 definuje dva spoločné ciele: (i) Spoločná Európa, ktorá ponúka perspektívnu budúcnosť pre všetky miesta a všetkých ľudí; (ii) Zelená Európa, ktorá chráni naše spoločné domovy a formuje procesy spoločenskej transformácie. Tieto ciele sú rozdelené do šiestich priorít rozvoja európskeho územia.

Program Interreg Europe môže byť schopný podporovať riešenie akéhokoľvek typu krízy (napr. humanitárnej, klimatickej s vlnami horúcich dní, pandemickej), ak by počas jeho trvania vznikla.

Na začiatku programového obdobia 2021 - 2027 stojí Európa pred bezprecedentnou krízou verejného zdravia spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19, ktorá prepukla na jar roku 2020. Táto situácia bude mať veľmi vážny a dlhotrvajúci dosah na množstvo odvetví hospodárstva (napr. cestovný ruch, kultúrny a kreatívny sektor) a pravdepodobne aj na ostatné otázky v regiónoch Európy, ako napríklad výber spôsobu dopravy pre ľudí, spotrebiteľské návyky, spôsoby života, zdravie atď. V nadchádzajúcich desaťročiach sa EÚ musí zamerať na riešenie výziev, ktoré z týchto následkov vyplývajú, spoločne s ekologickou a digitálnou transformáciou a demografickými zmenami. Všetky z nich budú mať veľmi veľký vplyv na množstvo oblastí politík na úrovni EÚ, ako aj na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Verejné politiky budú nepochybne potrebné na to, aby pomohli európskemu hospodárstvu a širšej spoločnosti zotaviť sa z krízy. V tomto zmysle ostáva politika súdržnosti EÚ nevyhnutnou pre podporu hospodárskeho a sociálneho oživenia v regiónoch EÚ. Únia touto politikou prispieva k rovnomernému celoeurópskemu rozvoju prostredníctvom posilňovania svojej ekonomickej, sociálnej a územnej súdržnosti vo všetkých regiónoch EÚ a členských štátoch. Program Interreg Europe ostáva jedným z nástrojov tejto politiky s potenciálom urýchliť harmonický rozvoj prostredníctvom podpory rozsiahlej výmeny a transferu skúseností, vzájomného učenia sa a stanovenia referenčných štandardov v rámci celej Európy.

Programová stratégia je založená na týchto kľúčových zdrojoch informácií: a) Siedma správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Môj región, moja Európa, naša budúcnosť – 2017; b) Stav európskeho územia - Príspevok k debate o politike súdržnosti po roku 2020 - ESPON – 2019; c) Územná agenda 2030 – 2019; d) Synergie medzi IE a Smart Specialization “, technická správa Spoločného výskumného centra (JRC) 2018; e) Hodnotiace správy - program Interreg Europe 2014 - 2020 – 2020; f) webová stránka EK.

1.2.2. Rozdiely a nerovnosti v rámci Európy a výzvy pre regióny

Charakteristiky, situácia a perspektívy európskych regiónov sú vo vzťahu k vyššie opísaným výzvam a strategickým smerovaniám veľmi rozmanité. Tak ako v predchádzajúcich programových obdobiach si rôznorodosť regionálnych príležitostí a potrieb v rámci EÚ vyžaduje špecificky prispôsobené politiky. Je potrebný lokálne orientovaný prístup, ktorý dá regiónom možnosti a prostriedky na realizáciu politík, ktoré spĺňajú ich špecifické potreby. Jedinečnosť každého regiónu zároveň predstavuje obrovskú pridanú hodnotu pre ostatné európske regióny v podobe vzájomnej výmeny poznatkov a skúseností a vzdelávania. Vytvára základ pre úlohu programu v európskom úsilí o vybudovanie inteligentnejšej, ekologickejšej, klimaticky neutrálnej, odolnej, lepšie prepojenej a sociálnejšej Európy, ktorá je bližšie k občanom.

Správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Európe, ktorá sa zostavuje každé tri roky, prináša cenný prehľad hlavných trendov v tejto oblasti. Ôsma správa o súdržnosti, ktorá bola zverejnená vo februári 2022, upriamila pozornosť na kľúčové trendy, ktoré sú dôležité aj v programovom období 2021 – 2027. Medzi ne patrí zmierňovanie regionálnych rozdielov, ale aj stagnácia v južných a juhozápadných, najmä mimomestských, oblastiach. Správa uznáva asymetrický dopad účinkov COVID-19 na regióny EÚ a odvetvia, ktoré boli najviac negatívne ovplyvnené, ako napr. cestovný ruch.

Ďalšie všeobecné trendy v správe poukazujú na skutočnosť, že sú potrebné ďalšie investície do inovácií, zručností, správy vecí verejných a digitalizácie, aby sa naďalej vyrovnávali rozdiely v HDP. Okrem toho potreba investovať do ochrany životného prostredia a čistej energie zostáva kľúčovou hnacou silou na zabezpečenie udržateľnosti, konkurencieschopnosti a kvality života. Správa tiež zdôrazňuje transformáciu, ktorú do ekonomiky prinesie ekologický prechod.

Nižšie sú opísané hlavné hospodárske, sociálne a územné rozdiely z pohľadu každého z piatich cieľov politiky EÚ spoločne s niektorými zásadnými politickými výzvami na úrovni európskych regiónov, predovšetkým tými, ktoré sa týkajú verejnej správy.

Nasledovný text odkazuje na rozsiahlejšie oblasti územia Európy z pohľadu orientácie svetových strán, ale realita je len zriedka taká jednoduchá, preto sa nesmie zabúdať, že aj v rámci každého z týchto rozsiahlejších území existujú rozdiely.

Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa

Inovácie v EÚ ostávajú vysoko koncentrované v obmedzenom počte regiónov. Inovačná výkonnosť južných a východných členských štátov je nižšia a regióny, ktoré sa nachádzajú v blízkosti inovačných centier – predovšetkým hlavných miest – z tejto blízkosti neprofitujú. Preto je nevyhnutné vypracovať politiky, ktoré budú podporovať technologické a netechnologické inovácie v menej rozvinutých regiónoch a regiónoch s nízkou diverzifikáciou a ktoré prepoja podnikateľov, výskumné centrá a špecializované služby s podnikmi a podnikateľmi v rôznych regiónoch. Kultúrne a kreatívne aktíva sa považujú za dôležité a jedinečné vstupy pre tieto inovačné procesy.

Napriek tomu, že obchodné aktivity v znalostných ekonomikách sú hybnou silou hospodárskeho rozvoja, ich koncentrácia tiež prispieva k prehĺbovaniu regionálnych rozdielov. Regióny sa líšia intenzitou a mixom svojich znalostných a inovačných aktivít, čo znamená, že majú odlišné inovačné kapacity a rozdielnu náročnosť svojich inovačných procesov. Inovačný potenciál jednotlivých územných oblastí možno posilniť transferom znalostí a vedomostí z iných regiónov. Regionálny hospodársky rozvoj založený na výskume a inováciách závisí od schopnosti regiónov využívať svoje aktíva a zdroje.

Existujúce mechanizmy tvorby znalostí vedú k deleniu na jadro a perifériu. Špecializácia jednotlivých regiónov podľa využívania technológií potvrdzuje, že medzi technologické regióny (t. j. odvetvia, ktoré aktívne produkujú technologické riešenia) patria najmä hlavné mestá a ich okolie. Nárast vo využívaní technológií 4.0 a procesov, ktoré sú založené na kyberneticko-fyzických systémoch a internete vecí (IoT), ktorý si vyžaduje nové vzorce technologickej

produkcie, ukazuje, že „inovačné ostrovy“ môžu vznikať v menej rozvinutých regiónoch. Z pohľadu spoločnosti je potrebné venovať osobitnú pozornosť získavaniu a rozvoju digitálnych zručností, ktoré znižujú riziko vyčlenenia niektorých skupín obyvateľstva, napríklad seniorov, ktoré na takúto rapidnú transformáciu nemusia byť dostatočne pripravené.

Malé a stredné podniky (MSP) tvoria 99 % všetkých podnikov v EÚ, produkujú 57 % pridanej hodnoty a zamestnávajú 66 % pracovnej sily EÚ. MSP považujeme za chrbtovú kosť európskeho hospodárstva. Na regionálnej úrovni však rast MSP ovplyvňujú rôzne podmienky, výzvy, príležitosti a riziká. Význam miestnej a regionálnej správy pre ich ekonomický rozvoj a konkurencieschopnosť neustále narastá, pretože môžu podporovať podniky rôznymi spôsobmi. V tomto zmysle sú rozhodujúce kvalitné systémy verejnej správy, ktorých úlohou je poskytovať dve výhody/plniť dve kľúčové funkcie (i) zabezpečiť transparentné rozhodovanie a stabilitu a (ii) podporovať podnikateľské prostredie a budovanie MSP.

Digitálne hospodárstvo a spoločnosť sa v členských štátoch EÚ nevyvíjajú rovnomerne. Vidiecke a okrajové regióny sú pri prechode na digitálne hospodárstvo zraniteľné. Digitálne rozvinutejšie oblasti severnej a strednej Európy sa prekrývajú so znalostnými a inovačnými regiónmi. Vzhľadom na vysoké náklady digitálnej infraštruktúry na územiach s geografickým znevýhodnením, v najvzdialenejších regiónoch a vo vidieckych oblastiach by digitálnu konektivitu bolo možné podporiť prostredníctvom lokálnych opatrení zameraných na zvýšenie dopytu prostredníctvom podpory využívania IKT a dematerializácie (digitalizácie) služieb.

Väčšie, rozvinutejšie mestá zabezpečujú viac digitálnych služieb než malé či stredne veľké mestá, obce a vidiecke spoločenstvá. Interoperabilita verejných služieb sa považuje za dôležitý faktor na zmiernenie digitálnych rozdielov medzi krajinami a regiónmi. Verejné inštitúcie, občianska spoločnosť a firmy by mali spolupracovať a vymieňať si svoje znalosti, pretože to pomôže posilňovať miestny digitálny ekosystém a podporovať spoločnú tvorbu a poskytovanie nových typov služieb.

Medziregionálna spolupráca môže prispieť k budovaniu inteligentnejšej Európy tým, že európskym regiónom umožní zlepšovať svoje politiky a programy v oblasti inovácií, vedy, výskumu a vývoja, predovšetkým svoje stratégie pre inteligentnú špecializáciu. Výmena skúseností a štúdiom politik umožní regiónom zvýšiť tempo a zlepšiť implementáciu svojich politik regionálneho rozvoja v kľúčových oblastiach, ako sú rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu a podnikanie, digitalizácia hospodárstva a spoločnosti, digitálne prepojenie, využívanie pokročilých technológií, inovácie v MSP a netechnologické inovácie (organizačné, spoločenské, atď.).

Ekologickejšia, klimaticky neutrálna a odolná Európa

Zmena klímy vplyva na každý biogeografický región Európy inak. Medzi vplyvy, ktoré pozorujeme, patria zmeny v životnom prostredí, v ekosystémoch vrátane zmien v potravinovom, vodnom a energetickom systéme. Zraniteľnosť jednotlivých regiónov na zmenu klímy sa značne líši. Klimatická zmena spôsobuje stále väčšie škody na životnom prostredí, má nepriaznivý vplyv na pohodu a zdravie a generuje ekonomické straty.

V oblasti energetiky bude nevyhnutné zvýšiť úsilie na naplnenie Európskej zelenej dohody, Európskeho klimatického paktu a pripravovaného balíka „Fit for 55“ a jeho cieľa znížiť emisie o min. 55 % do roku 2030. Aby preukázala svoje globálne vedúce postavenie v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie, EÚ si stanovila ambiciózný záväzný cieľ, ktorým je dosiahnuť, aby do roku 2030 obnoviteľné zdroje energie tvorili 32 % jej energetického mixu.

Na dosiahnutie klimaticky neutrálnych cieľov EÚ sú nevyhnutné investície do infraštruktúry, ktoré sa zamerajú na špecifický geografický potenciál využívania obnoviteľných zdrojov energie, na zvýšenie energetickej účinnosti v regiónoch s nedostatkom energetických zdrojov, na posilnenie regionálnej spolupráce a s väčším dôrazom na uplatňovanie prístupu „zdola nahor“ vo verejnej správe. Medzi oblasti najviac ohrozené energetickou chudobou patria vidiecke regióny v južnej a východnej Európe, väčšina východnej Európy a najvzdialenejšie regióny. Mnohé z týchto

oblastí majú potenciál na rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, chýbajú im však administratívne kapacity, vízia či finančné zdroje. Regionálna a medziregionálna spolupráca môžu podporiť budovanie a rozvoj partnerských sietí a transfer znalostí a postupov v oblasti trvalo udržateľnej dodávky a spotreby energií v rámci regiónov a prispieť k zosúladeniu opatrení podporujúcich energetickú transformáciu, ktoré sú realizované na rozličných úrovniach verejnej správy.

K napĺňaniu cieľov EÚ v oblasti životného prostredia a klímy stále vo vyššej miere prispieva rozvoj obehového hospodárstva. Zároveň stimuluje aj rozvoj na miestnej a regionálnej úrovni. Regióny predstavujú tú úroveň, na ktorej je potrebné organizovať trvalo udržateľné ekonomické ekosystémy, ale regulačné rámce na regionálnej aj miestnej úrovni by mali vychádzať z princípov obehového hospodárstva. Implementáciu a rozširovanie obchodných modelov obehového hospodárstva uprednostňujú aglomerácie (ekonomické aj mestské) v blízkosti znalostných centier. Osobitne dominantnú úlohu zohrávajú vo vidieckych regiónoch poskytovatelia surovín pre obehové hospodárstvo.

Odvetvie dopravy je jedným z hlavných pôvodcov emisií skleníkových plynov a znečistenia ovzdušia. Opatrenia verejných politík zamerané na dekarbonizáciu dopravy sú preto ešte dôležitejšie než kedykoľvek predtým. Podporené opatrenia by mali vychádzať z európskej stratégie na podporu nízkoemisnej mobility, ktorej cieľom je zabezpečiť regulačné a podnikateľské prostredie, ktoré pomôže zvládnuť výzvy v oblasti konkurencieschopnosti, ktoré prechod na nízkoemisné formy mobility so sebou prináša.

Dôležitou časťou Európskeho zeleného dohovoru je aj Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030. Zameriava sa na ochranu prírodného sveta a zvrátenie degradácie ekosystémov. Regióny EÚ zohrávajú dôležitú úlohu, pretože zaisťujú účinnú ochranu významnej časti pevniny a mora a integrujú ekologické koridory ako súčasť skutočnej transeurópskej prírodnej siete. Plán obnovy prírody EÚ, ktorý je kľúčovou časťou stratégie, má potenciál urobiť regióny EÚ nielen ekologickejšími, ale ponúka aj príležitosti na zvýšenie ich odolnosti voči klimatickým zmenám a iným environmentálnym rizikám. Implementácia stratégie si však bude vyžadovať odblokovanie značného financovania z regionálnych/kohéznych fondov a iných zdrojov, ako aj zapojenie aktérov na všetkých úrovniach rozhodovania.

Aj modrá ekonomika je pilierom zeleného prechodu a prispeje k udržateľnému rozvoju oceánov a pobrežných zdrojov. V modrej ekonomike sú kľúčové viaceré odvetvia, ako sú živé morské zdroje, neživé morské zdroje, morská obnoviteľná energia, prístavné činnosti, stavba a oprava lodí, námorná doprava a pobrežný turizmus.

Napokon, potenciálna oblasť pokrytá zelenou infraštruktúrou na regionálnej úrovni je dôležitá pre implementáciu viacerých rámcových politík (napr. biodiverzita, vodné hospodárstvo, zmena klímy, digitalizácia). Regióny s nízkym potenciálnym sieťovým pokrytím zelenej infraštruktúry v severozápadnej Európe potrebujú zlepšiť konektivitu existujúcej zelenej infraštruktúry. Podpora regiónov s vysokým potenciálnym sieťovým pokrytím zelenej infraštruktúry by mala mať podobu politík, ktoré podporujú trvalo udržateľné využívanie pôdy a zvýšenú biodiverzitu. Rozvoj zelenej infraštruktúry možno uľahčiť prostredníctvom spolupráce zainteresovaných strán na miestnej a regionálnej úrovni, osvetou a budovaním kapacít a výmenou znalostí medzi odborníkmi, ktorí pôsobia v rôznych fázach a na rôznych stupňoch implementácie relevantných programov, projektov a opatrení.

Medziregionálna spolupráca môže európskym regiónom pomôcť pri budovaní zelenej, klimaticky neutrálnej a odolnej Európy v súlade s Európskou zelenou dohodou tým, že im umožní zapracovať úspešné postupy a politiky z ostatných regiónov do svojich vlastných regionálnych programov v oblastiach ako napr. podpora prechodu na obehové hospodárstvo, prispôsobenie sa zmene klímy, vodné hospodárstvo, prevencia znečisťovania, prevencia rizík a odolnosť voči prírodným pohromám, opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti, obnovenie biodiverzity, prírodné riešenia, zelená infraštruktúra a trvalo udržateľná mestská mobilita. V prípade potreby môže program Interreg Europe podporiť a obohatiť aktivity a výstupy regionálnych programov.

Prepojenejšia Európa

Dobrá dostupnosť je jednou zo základných podmienok ekonomického rozvoja. Do roku 2030 potenciál dostupnosti horských, vidieckych a prímorských oblastí prostredníctvom cestnej alebo železničnej dopravy dosiahne ledva 80 % európskeho priemeru. V prípade riedko obývaných oblastí a ostrovov (vrátane najvzdialenejších regiónov) nedosiahne tento ukazovateľ ani 20 %. Celkovo existujú výrazne rozdiely v dostupnosti na regionálnej a miestnej úrovni.

Medziregionálna spolupráca môže prispieť k budovaniu lepšie prepojenej Európy prostredníctvom podpory vzdelávania/výmeny poznatkov v oblasti tvorby politik a budovania kapacít vo vzťahu k regionálnym politikám, ktoré podporujú rozvoj udržateľnej, inteligentnej a multimodálnej mobility.

Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa

V dôsledku finančnej krízy z roku 2008 stúpla miera nezamestnanosti v EÚ na rekordných 11 % v roku 2013 a následne sa znížila na 6,2 % koncom roka 2019. Situácia v tejto oblasti sa však v najbližších rokoch veľmi pravdepodobne výrazne zhorší.

Medzi jednotlivými regiónmi dlhodobo pretrvávajú obrovské rozdiely v mierach zamestnanosti a nezamestnanosti, pričom výrazne vyššia nezamestnanosť prevláda v štátoch južnej Európy a v najvzdialenejších regiónoch. Nezamestnanosť mladých ľudí sa pohybuje od približne 6 % v štátoch strednej Európy až po viac než 30 % v juhoeurópskych štátoch. Vývoj zamestnanosti v skupine osôb starších než 50 rokov tiež ostáva znepokojujúcim problémom v mnohých štátoch. Údaje tiež ukazujú, že sa zhoršuje miera zamestnanosti vo vekovej kategórii 35 - 49 rokov.

V roku 2016 bola priemerná miera zamestnanosti v rozvinutejších regiónoch na úrovni 74 %, kým v menej rozvinutých regiónoch dosahovala v priemere len 65 %.

Schopnosť regiónov odolávať ekonomickým šokom a riešiť problémy s vysokou nezamestnanosťou závisí od kombinácie viacerých faktorov vrátane štruktúry hospodárstva, flexibility trhu práce, úrovne zručností a vzdelania a špecifických miestnych charakteristík, predovšetkým kvality verejnej správy a iných špecifických sociálnych výziev.

Napríklad regionálne ekonomiky, v ktorých prevládajú odvetvia ťažko zasiahnuté krízou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19, akými sú napríklad cestovný ruch či kultúra a kreatívny priemysel, môžu čeliť závažnejším a dlhšie trvajúcim negatívnym socioekonomickým dôsledkom než regióny s diverzifikovanejším hospodárstvom. V tomto zmysle bude dôležité posúdiť, ako sa budú využívať a koordinovať rozpočty plánov obnovy a príslušných balíkov opatrení na európskej, národnej a regionálnej úrovni.

Rastie záujem aj o pracovné podmienky, predovšetkým v súvislosti s úsilím o lepšiu rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom, o rovnaké príležitosti, inklúziu zraniteľných skupín (napr. ľudí so zdravotným postihnutím, migrantov, rómskej populácie a iných menších alebo marginalizovaných skupín), či z pohľadu flexibilnejších foriem výkonu práce. Okrem toho je potrebné, vzhľadom na starnúcu spoločnosť, venovať viac pozornosti úlohe a miestu dôchodcov v spoločnosti.

Pokiaľ ide o problematiku migrácie, špecifické opatrenia, ktoré boli na úrovni EÚ prijaté počas najkritickejšieho obdobia migračnej krízy okolo polovice desiatych rokov 21. storočia, je potrebné prehodnotiť a v prípade potreby rozšíriť. Jedným z kľúčových poznatkov je, že pozitívny ekonomický vplyv prítomnosti utečencov je do veľkej miery určený ich úspešnou integráciou na trhu práce. Mestské a vidiecke podmienky si vyžadujú rozličné politiky pre socioekonomickú integráciu migrantov. Pri posudzovaní sociálneho rozmeru je potrebné zdôrazniť dôležitú úlohu, ktorú v úspešnej integrácii migrantov do spoločnosti zohrávajú miestne orgány a MVO.

Európa čelí čoraz väčším a územne odlišným demografickým problémom. Patria medzi ne starnutie a odliv obyvateľstva alebo vysoká hustota obyvateľstva, ktoré ovplyvňujú množstvo regiónov vrátane vidieckych a okrajových oblastí. Zatiaľ čo veľa metropolitných/urbanizovaných

oblastí čelí rastúcej populácii, ktorá so sebou prináša možné vážne dopady okrem iného v oblasti sociálnej a územnej súdržnosti, zabezpečenia a poskytovania verejných služieb, služieb trhu práce a bývania.

Prístup k službám verejného záujmu, vzdelaniu, odbornej príprave, zdravotnej a sociálnej starostlivosti, sociálnemu zabezpečeniu a inklúzii sa zdá byť osobitne sťažený v prípade zraniteľných skupín obyvateľstva a osôb, ktoré žijú na určitých typoch územia, ako sú vidiecke oblasti s nízkou dostupnosťou či geograficky špecifické územia vrátane horských oblastí, ostrovov, riedko obývaných území, prímorských oblastí a najvzdialenejších regiónov. Mechanizmy riadenia a implementácie politiky súdržnosti na národnej a v prípade potreby aj regionálnej úrovni by mali podporovať budovanie kapacít miestnych zainteresovaných osôb a viacúrovňové partnerstvá (prístup „ekosystém tvorby politiky“), medziregionálnu spoluprácu a networking.

V súlade s Európskym pilierom sociálnych práv môže medziregionálna spolupráca prispieť k budovaniu sociálnejšej Európy prostredníctvom podpory štúdií politik a transferu skúseností a informácií o regionálnych politikách, ktoré zvýšia zamestnanosť a posilnia efektívnosť trhu práce a integráciu migrantov a znevýhodnených skupín do spoločnosti. Medzi ďalšie dôležité oblasti záujmu patria napríklad zabezpečenie dostatočného a rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti prostredníctvom budovania zdravotníckej infraštruktúry vrátane služieb primárnej a špecializovanej zdravotnej starostlivosti a posilnenie úlohy kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji, blahobytu, sociálnej inklúzie a sociálnych inovácií.

Európa bližšie k občanom

Dobré územné riadenie a spolupráca sú nevyhnutnými podmienkami na riešenie súčasných problémov v oblasti sociálnych vecí, hospodárstva, prepojenia a životného prostredia na území Európy. Geografické, administratívne a správne odlišnosti a politické rozdiely medzi jednotlivými regiónmi zvyčajne zdôrazňujú potrebu špecifických prístupov, ktorú sú na mieru prispôsobené miestnym podmienkam.

Aby sme nevynechali žiadne miesta alebo žiadnych obyvateľov, potrebujeme užšiu spoluprácu medzi jednotlivými lokalitami v rámci územných hraníc, ako aj medzi jednotlivými sektorovými politikami. Na tento účel budú potrebné kvalitná správa a riadenie, ako aj budovanie kapacít a posilnenie rôznych zainteresovaných aktérov.

Medziregionálna spolupráca môže prispieť k budovaniu Európy, ktorá je bližšie k občanom, podporou kľúčových oblastí na vypracovanie efektívnych integrovaných miestne orientovaných stratégií a politik, ktoré by mohli pokrývať otázky ako miestne kooperatívne digitálne platformy, stratégie zdola nahor/miestne zelené dohody zaoberajúce sa okrem iných tém napríklad energetickou chudobou. Podpora by mohla posilniť lepšie, lokálnym podmienkam prispôsobené riadenie, pretože riadenie spoločných aktivít si vyžaduje kapacity na dosahovanie konsenzu a dlhodobé odhodlanie. Navyše, experimentovanie v oblasti budovania riadiacich sietí a štruktúr je významným aspektom efektívnych mechanizmov spolupráce a budovanie kapacít je rozhodujúcim predpokladom účinných územných politik. Program Interreg Europe by mohol pomôcť zabezpečiť konkrétnu reálnu implementáciu integrovaných územných stratégií.

1.2.3. Komplementárnosť a synergické účinky s ďalšími programami a nástrojmi financovania

Komplementárnosť programu Interreg Europe s ostatným formami podpory spočíva v pridanej hodnote tohto programu spolupráce v porovnaní s ostatnými zdrojmi financovania. Výsledkom komplementárnosti môže byť v niektorých prípadoch koordinácia a synergetické opatrenia. V iných prípadoch sa v nasledovných častiach uvádza len pridaná hodnota programu Interreg Europe. Komplementárnosť je preto svojim rozsahom väčšia ako koordinácia. Komplementárnosť a prepojenia, ktoré je prostredníctvom programu Interreg Europe možné vybudovať s ostatnými zdrojmi financovania, sú tieto:

Komplementárnosť s programami v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu (IZaR)

Programy cieľa IZaR sa týkajú EFRR, ESF+, Kohézneho fondu a Fondu na spravodlivú transformáciu. Komplementárnosť s týmito programami je uvedená v článku 3 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o európskej územnej spolupráci (Interreg) a vedie k priamemu prepojeniu medzi programom Interreg Europe a programami v rámci cieľa IZaR tak na úrovni projektov, ako aj na úrovni platformy.

Na úrovni projektov bude koordinácia zabezpečená cez prepojenie na cieľ IZaR. Toto prepojenie bude súčasťou všetkých projektov, pretože každý projekt sa bude musieť venovať najmenej jednému programu v rámci cieľa IZaR. Na úrovni platformy sú jednou z hlavných cieľových skupín riadiace orgány programov cieľa IZaR.

Navyše, v prípade, že program v rámci cieľa IZaR zvažuje opatrenia medziregionálnej spolupráce (článok 22 ods. 3 písm. d) bod vi) nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach), komplementárnosť je automatická. Regióny, ktoré doposiaľ využívali tento typ spolupráce, sledovali špecifické tematické alebo geografické ciele, ktoré by nebolo možné pokryť žiadnym z existujúcich programov Interreg. Tak ako v minulosti, tieto regióny budú musieť definovať a navrhnuť svoje vlastné pravidlá spolupráce. V tomto smere môže byť nápomocný INTERACT, ktorý môže poslúžiť inšpiráciou z existujúcich programov Interreg. Mimo pomoci pri definovaní pravidiel môže byť Interreg Europe nápomocný pri implementácii tejto formy spolupráce, keď regióny hľadajú relevantných partnerov alebo relevantné tematické skúsenosti.

Komplementárnosť s nástrojom Medziregionálne inovačné investície (I3)

Nástroj Medziregionálne inovačné investície (I3) je súčasťou nariadenia (EÚ) č. 2021/1058 o EFRR a skladá sa z dvoch hlavných zložiek. Prvá zložka sa zameriava na investície do medziregionálnych projektov určených pre vyspelé partnerstvá a druhá podporuje rozvoj hodnotových reťazcov v menej rozvinutých regiónoch.

Túto druhú zložku dopĺňa účelové budovanie kapacít menej rozvinutých regiónov. V oboch zložkách je povinná účasť inovačných aktérov z viac aj menej rozvinutých regiónov. I3 nástroj a program Interreg Europe sa neprekrývajú, keďže každý sleduje vlastné ciele a ich rozsah sa líši.

Napriek tomu možno predpokladať synergie medzi I3 nástrojom a programom Interreg Europe, ktoré by mohli ďalej prispieť k úspešnej implementácii medziregionálnych inovačných projektov. Výsledky dosiahnuté novým I3 nástrojom môžu ponúknuť hodnotný zdroj poznatkov pre projekty Interreg Europe a platformu pre štúdium politík, pokiaľ ide o zdieľanie znalostí, zlepšenie politík a posilnenie vplyvu programu Interreg Europe. Recipročne môžu projekty Interreg Europe zamerané na inovácie vytvoriť základ pre budúce medziregionálne investície do inovácií v závislosti od poznatkov získaných zo spolupráce a možnej identifikácie oblastí pre spoločné investície.

V rámci 5-krokovej metodiky definovanej na podporu spolupráce v tematických platformách S3 môže Interreg Europe podporovať medziregionálnu spoluprácu vo fáze vzdelávania a prepájania, zatiaľ čo I3 sa zameria na podporu fázy demonštrácie, komercializácie a skvalitnenia investícií. Využitie S3 ako princípu koordinácie pre medziregionálnu spoluprácu môže mobilizovať doplnkové aktíva a uvoľniť inovačný potenciál v európskych hodnotových reťazcoch. Medziregionálna spolupráca uľahčená programom Interreg Europe a miestne inovačné ekosystémy môžu vytvoriť základňu pre úspešné medziregionálne inovačné investície.

Komplementárnosť s ostatnými programami Interreg

Komplementárnosť medzi všetkými programami Interreg je stanovená v článku 3 ods. 3 nariadenia o EÚS. V prípade zložiek A, B a D geografické pokrytie a prístup v rámci každej z nich odkrývajú pridanú hodnotu zložky C a najmä programu Interreg Europe. Zatiaľ čo zložky A, B a D sa orientujú na riešenie cezhraničných alebo nadnárodných výziev, Interreg Europe umožňuje budovať medziregionálne kapacity na zlepšenie regionálnych rozvojových politík. Spoluprácu

medzi všetkými zložkami Interreg navyše v rôznych oblastiach programového riadenia zabezpečuje program INTERACT.

Pokiaľ ide o zložku C, článok 3 definuje ciele a pridanú hodnotu každého medziregionálneho (alebo paneurópskeho) programu. Deliace čiary (a komplementárnosť) medzi programami Interreg Europe, INTERACT, URBACT a EPSON sú bližšie objasnené v nariadení o EÚS. Interreg Europe sa zameriava na ciele politiky s cieľom identifikovať, šíriť a prenášať osvedčené postupy do politik regionálneho rozvoja, zatiaľ čo INTERACT sa zameriava na implementáciu programov Interreg a kapitalizáciu/zhodnocovanie ich výsledkov. Intervenčná oblasť programu Interreg Europe preto pokrýva politiky regionálneho rozvoja v širšom zmysle, zatiaľ čo intervenčná oblasť programu INTERACT i naďalej zostáva v oblasti spolupráce.

Konkrétne, príslušné platformy programov INTERACT a Interreg Europe (KEEP a platforma) sledujú dva rozdielne ciele, slúžia dvom rozdielnym potrebám a sú určené rôznym cieľovým skupinám. Kým KEEP obsahuje údaje o programoch a projektoch Interreg, ENI CBC a IPA CBC, databáza programu Interreg Europe zhromažďuje údaje o postupoch regionálneho rozvoja. Pravidelná výmena informácií medzi programami INTERACT a Interreg Europe tiež zabezpečuje úzku koordináciu v oblastiach spoločného záujmu, ako je napríklad implementácia programov v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu.

Deliacou čiarou medzi programom Interreg Europe a URBACT je špecifický charakter tematického zamerania druhého z nich (integrovanej a udržateľnej mestský rozvoj). A napokon, program ESPON analyzuje vývojové trendy, čím sa odlišuje od všetkých programov v rámci zložky C. Poskytovanie územných údajov o aktuálnych trendoch európskeho rozvoja môže pomôcť informovanej príprave projektov a programových aktivít Interreg Europe. Program ESPON zároveň môže pomocou cielenej analýzy uspokojiť dodatočný dopyt po znalostiach a informáciách, ktorý vyplýva zo spolupráce v rámci programu Interreg Europe.

V rámci týchto štyroch paneurópskych programov sa konajú pravidelné stretnutia (koordinované programom INTERACT) a bilaterálne stretnutia, na ktorých sa definujú oblasti spolupráce tak v programovacej, ako aj implementačnej fáze. Okrem iného všetky štyri programy spolupracujú na presnejšom vymedzení typov svojich intervencií a cieľových skupín, aby sa zabezpečila ich komplementárnosť a identifikovali možné synergie. V implementačnej fáze sa synergie týkajú vzájomnej podpory programových aktivít, výmeny informácií v prospech aktivít každého programu a spoločného organizovania aktivít.

Komplementárnosť s ostatnými nástrojmi a politikami EÚ

Veľa iných nástrojov a politik EÚ môže ťažiť z príležitostí medziregionálneho štúdia politik, ktoré ponúkajú operácie programu Interreg Europe (projekty a platforma). Týka sa to napríklad implementácie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

V prípade výskumu a inovácií sa môže zaviesť komplementárnosť s niektorými aktivitami rámcového programu Horizont Európa. Operácie realizované v rámci programu Interreg Europe môžu podporiť výmenu informácií a skúseností s implementáciou politik, ktorá povedie k zlepšeniu zručností pre: inteligentnú špecializáciu a podnikanie, digitalizáciu hospodárstva a spoločnosti a zavádzanie pokročilých technológií. Znalosti týkajúce sa vyspelých výsledkov v oblasti výskumu a inovácií z programov H2020 a Horizont Európa sa môžu šíriť v rámci programu Interreg Europe, aby prispeli k tvorbe politik a ďalej sa využívali/kapitalizovali v regiónoch v súlade so stratégiou šírenia a využívania programu Horizont Európa a využívaním znalostí o výskume a inováciách. Navyše by politické zmeny vyplývajúce z programu Interreg Europe mohli byť prepojené so spätnou väzbou k politickému rámcu programu Horizont Európa.

Pokiaľ ide o inovácie v malých a stredných podnikoch, podpora vzdelávania v oblasti tvorby politik by sa mohla zameriavať na príslušné časti programu jednotného trhu a programu Horizont Európa (najmä Európsku radu pre inovácie, Európske inovačné ekosystémy a iniciatívu Start-up Europe). Navyše by sa dalo uvažovať o podpore štúdia politik v rámci prístupu k priemyselným ekosystémom, ako sa zdôrazňuje v priemyselnej stratégii EÚ.

Vo vzťahu k európskemu cieľu pre zelenšiu, klimaticky neutrálnu a odolnú Európu by z podpory programu Interreg Europe mohli profitovať konkrétne nástroje Európskej zelenej dohody: hlavná iniciatíva „Európa efektívne využívajúca zdroje“, balík opatrení v oblasti obehového hospodárstva, ambícia nulového znečistenia, program LIFE, Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity, Stratégia EÚ pre zelenú infraštruktúru, Znalostné a inovačné spoločenstvo pre klímu a nový prístup k udržateľnej modrej ekonomike. Znalostné centrum Európskeho paktu o klíme je tiež relevantnou iniciatívou, ktorá by mohla ďalej prispieť k šíreniu osvedčených postupov a úspechov politík. Navyše prepojenie s cieľom Horizont Európa zameraným na adaptáciu a spoločenskú transformáciu ponúka príležitosti na riešenie výziev v oblasti zmeny klímy.

Z medziregionálneho štúdia politík v oblasti trvalo udržateľnej multimodálnej mestskej mobility by mohli profitovať aj aktivity realizované v rámci balíka opatrení EÚ v oblasti mestskej mobility, zatiaľ čo Nástroj na prepojenie Európy a program Digitálna Európa by mohli podobne ťažiť zo vzdelávania v oblasti energetiky, dopravy a digitálnej konektivity.

Nový európsky Bauhaus (NEB) je kreatívna a interdisciplinárna iniciatíva, ktorá sa nachádza na križovatke medzi umením, kultúrou, sociálnou inklúziou, vedou a technológiou. Prostredníctvom svojej prierezovej priority venovanej budovaniu kapacít by bol Interreg Europe schopný pokryť všetky otázky súvisiace s regionálnym rozvojom a politikou súdržnosti, vrátane integrovaných územných stratégií, ktoré spájajú rôzne programy (napr. z kultúrnych a kreatívnych sektorov a európskeho zeleného dohovoru), a preto by mal tiež potenciál prispieť k NEB.

Rovnako by mohla existovať komplementárnosť v oblasti prístupu k zdravotnej starostlivosti medzi programom Interreg Europe a EÚ programami Zdravie a Horizont Európa. Podobne je možná komplementárnosť v oblasti zamestnanosti s programom EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie.

Erasmus+ by mohol ponúknuť plodné komplementarity v konkrétnych oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy.

Nakoniec by sa mohli vytvoriť komplementarity so spoločnou poľnohospodárskou politikou (SPP) a programom LEADER, keďže ich prístup inšpiroval CLLD.

Komplementárnosť so stratégiami inteligentnej špecializácie (S3) a jej platformou

V programovom období 2014 - 2020 boli operácie programu Interreg Europe (platforma a projekty) koordinované s platformou S3. Výsledkom neustálych kontaktov medzi platformou S3 a spoločným sekretariátom programu Interreg Europe je efektívna koordinácia a spoločné aktivity. Vďaka čiastočnému prekryvaniu ich cieľových skupín táto koordinácia zároveň zvýšila povedomie a informovanosť o prístupoch a možnostiach každého nástroja. Okrem toho, množstvo projektov realizovaných v rámci programu Interreg Europe sa zaoberá inteligentnou špecializáciou.

V programovom období 2021 - 2027 bude táto operačná koordinácia pokračovať, keďže inovácie boli vždy populárnou témou medziregionálnej spolupráce. Na strategickej úrovni možno príspevok programu Interreg Europe 2021 - 2027 k inteligentnej špecializácii považovať za priestor na experimentovanie, vzdelávanie a tvorbu osvedčených postupov v tejto oblasti, ktoré môžu slúžiť na širšie účely. Okrem toho proces medziregionálnej výmeny informácií a skúseností s politikami napomáha budovaniu kapacít na implementáciu stratégií inteligentnej špecializácie a využívanie synergii medzi stratégiami S3/EFRR a ostatnými fondmi EÚ (napríklad Európskym námorným, rybolovným a akvakultúrnym fondom), vrátane programu Horizont Európa a predovšetkým jeho pracovného programu Európske inovačné ekosystémy. Projekty Interreg Europe môžu dopĺňať priority programu Horizont Európa, jeho ciele a partnerstvá.

Komplementárnosť s Územnou agendou 2030

Cieľom Územnej agendy 2030 je zabezpečiť vyvážený rozvoj v Európe a budovanie spoločnej budúcnosti pre všetky oblasti prostredníctvom rovnakých príležitostí pre občanov a podniky bez ohľadu na to, kde majú svoje bydlisko či sídlo. Program Interreg Europe je súčasťou politiky

súdržnosti a jeho cieľom je znižovať rozdiely medzi európskymi regiónmi. Je to jediný Interreg program, ktorý umožňuje výmenu informácií a skúseností s implementáciou politík v rámci celej Európy. Jeho komplementárnosť s Územnou agendou 2030 je jasná. Na projektovej úrovni, predovšetkým v rámci špecifického cieľa Interregu „lepšia správa spolupráce“ a v rámci tematických oblastí súvisiacich s cieľom „Európa bližšie k občanom“, budú k implementácii Územnej agendy 2030 prispievať výmena osvedčených postupov, budovanie kapacít a vzdelávanie/štúdium politík v oblasti integrovaných územných stratégií. Zároveň program Interreg Europe dokáže na programovej úrovni zabezpečiť povedomie o územnom nastavení projektových partnerstiev, a tak posilniť spoluprácu a solidaritu a zároveň znižovať rozdiely medzi lepšie situovanými oblasťami a tými, ktorých vyhliadky do budúcnosti nie sú až také prosperujúce.

1.2.4. Poznanky získané z predošlých skúseností

Skúsenosti z operačných aspektov projektov spolupráce a platformy

Všetky hodnotiace správy programu potvrdili efektívnu a účinnú podporu, ktorú program poskytoval projektom.

V programovom období 2014 - 2020 sa v rámci programu zaviedla nová štruktúra projektov medziregionálnej spolupráce s dvomi fázami a strednodobým/priebežným preskúmaním. Zainteresované strany tiež ocenili akčný plán na konci fázy 1 a možnosť realizovať pilotné aktivity vo fáze 2. Záverečné hodnotenie však zdôraznilo dôležitosť ďalšej podpory pilotných opatrení a procesu vzdelávania vo fáze 2.

Druhým hlavným aspektom v rámci implementácie projektov je ich prepojenia na programy Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), ktoré bolo podmienkou pre všetky projekty v rámci programu Interreg Europe. Program narazil v období 2014 - 2020 na prekážky pri vytváraní účinného prepojenia, predovšetkým vo vzťahu k rozdielnemu načasovaniu implementácie projektov EŠIF a projektov programu Interreg Europe. Preto by bolo rozumné zmierniť povinnosť prepojiť projekty s programami EŠIF. Záverečné hodnotenie tiež upozorňuje na potrebu zapojiť ako projektových partnerov organizácie, ktoré priamo zodpovedajú za riešené nástroje politík.

Štruktúra platformy prešla počas obdobia rokov 2014 - 2020 zásadnými úpravami, ktorých cieľom bolo zlepšiť jej efektívnosť. Ide o prvý príklad takejto inovatívnej služby, ktorú sa podarilo vyvinúť v rámci programu Interreg. Celkové výsledky tejto iniciatívy boli z veľkej časti pozitívne, dôkazom čoho je aj vysoká miera spokojnosti medzi jej užívateľmi.

Skúsenosti so zmenou politík a jej dosahmi

Silný potenciál programu Interreg Europe priamo alebo nepriamo ovplyvňovať implementáciu politík regionálneho rozvoja vrátane programov financovaných prostredníctvom Európskych štrukturálnych a investičných fondov preukazujú roky jeho fungovania a potvrdilo ho aj hodnotenie dopadu.

Projekty sa primárne zameriavajú na tri úrovne vzdelávania (individuálne, organizácií a zainteresovaných strán). Na úrovni projektových partnerov a zainteresovaných strán zvyšuje štúdium politík odborné kapacity jednotlivcov a organizácií. Záverečné hodnotenie naznačuje, že rozsah vzdelávania na projektovej úrovni by sa v budúcom programe mohol lepšie monitorovať. Tiež sa odporúča, aby systém ukazovateľov zachytával nárast kapacít na organizačnej úrovni.

V prípade platformy sa za rozhodujúce pre kvalitu poskytovaných služieb považujú kvalifikácia tematických expertov a zapojenie projektov. Platforma umožňuje programu zaoberať sa priamo štvrtou úrovňou vzdelávania (externé vzdelávanie). Ide o vytváranie vzdelávacích príležitostí pre jednotlivcov a organizácie, ktoré nie sú zapojené do projektov. V tomto zmysle je jednou z najúspešnejších služieb, ktoré platforma poskytuje, nástroj pre expertné preskúmanie (*peer review*).

V budúcnosti by mal byť vzdelávací proces silnejšie dopytovo orientovaný. Z tohto pohľadu by cieľové skupiny mali byť v čo najskoršom štádiu silnejšie motivované osvetovými aktivitami a opatreniami organizovanými programom a na národnej úrovni.

Hodnotenie realizované v programovom období 2014 - 2020 potvrdilo významný vplyv programu Interreg Europe. K máju 2021 už výška prostriedkov, ktoré boli ovplyvnené projektmi, prekročila 1 mld. eur (prostredníctvom financovania nových iniciatív alebo nových výziev v regiónoch inšpirovaných medziregionálnou spoluprácou; ďalšie informácie sú dostupné na: www.interregeurope.eu/projectresults).

1.2.5. Makroregionálne stratégie a stratégie pre morské oblasti, ak sa na programovú oblasť úplne alebo čiastočne vzťahuje jedna alebo viaceré stratégie

Vzhľadom na celoeurópsku povahu programu Interreg Europe nie je vhodné zavádzať špecifické zameranie alebo uprednostňovať projekty medziregionálnej spolupráce alebo aktivity, ktoré sa orientujú na špecifickú makroregionálnu stratégiu alebo stratégiu pre morské oblasti (alebo iniciatívu). Avšak návrhy projektov medziregionálnej spolupráce, ktoré riešia otázky súvisiace s jednou alebo viacerými makroregionálnymi stratégiami a/alebo stratégiami pre morské oblasti v rámci zdieľania postupov a vzdelávania/výmeny skúseností a informácií o politikách medzi regionálnymi aktérmi z rôznych častí Európy, budú v rámci programu vítané, pokiaľ takéto návrhy budú geograficky vyvážené z pohľadu krajín zastúpených v partnerstve.

1.2.6. Stratégia programu

Program Interreg Europe je súčasťou zložky medziregionálnej spolupráce v rámci európskej územnej spolupráce (Interreg zložka C), ktorej cieľom je posilniť účinnosť politiky súdržnosti.

Článok 3 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS uvádza, že cieľom programu Interreg Europe je podporovať výmenu skúseností, inovatívnych prístupov a budovanie kapacít so zameraním na ciele politiky v súvislosti s identifikáciou, šírením a prenosom osvedčených postupov do politik regionálneho rozvoja vrátane programov cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu.

Tým je definované postavenie programu Interreg Europe ako programu, ktorý sa venuje podpore spolupráce medzi aktérmi regionálnych politik z celej Európy s cieľom vzájomnej výmeny a vzdelávania sa z praktických skúseností ostatných s implementáciou politik regionálneho rozvoja. Zdôrazňuje význam zamerania tejto spolupráce na ciele politiky, ako aj na procedurálne otázky, ktoré sú predmetom špecifického cieľa Interregu „lepšia správa spolupráce“, aby sa aktéri regionálnych politik mohli učiť a preberať inovatívne prístupy a posilňovať svoje kapacity na tvorbu a realizáciu regionálnych politik spoločného významu.

Odôvodnením tejto formy medziregionálnej spolupráce je, že posilnením kapacít sa zlepšuje efektívnosť a úspešnosť aktérov regionálnych politik pri implementácii politik regionálneho rozvoja, čo sa prejaví zvýšením územného vplyvu týchto politik. Uvedené zdôvodnenie nadväzuje na prístup, ktorý sa v rámci programu Interreg Europe uplatňoval v programovom období 2014 - 2020.

Celkový cieľ programu Interreg Europe 2021 - 2027

Na základe cieľa, ktorý je stanovený v nariadení o európskej územnej spolupráci, a vyššie uvedeného zdôvodnenia je celkový cieľ programu Interreg Europe takýto:

Zlepšiť implementáciu politik regionálneho rozvoja vrátane programov v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu prostredníctvom podpory výmeny skúseností, inovatívnych prístupov a budovania kapacít v súvislosti s identifikáciou, šírením a transferom osvedčených postupov medzi aktérmi regionálnych politik.

Špecifický cieľ Interregu „lepšia správa spolupráce“ ako jednotný programový cieľ

Vzhľadom na zdôvodnenie a celkový cieľ programu, ktoré sú uvedené vyššie, program vychádza zo špecifického cieľa Interregu, ktorým je „lepšia správa spolupráce“ (článok 14 a 15 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS) – ktorý predstavuje jednotný a všeobecný cieľ programu.

Tento špecifický cieľ umožňuje programom Interreg podporovať aktivity na posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a relevantných zainteresovaných strán, ktoré sa podieľajú na riadení špecifických území a na realizácii územných stratégií.

Výber tohto špecifického cieľa Interregu vychádza z nasledovných predpokladov:

- Odráža zameranie programu Interreg Europe na výmenu skúseností a budovanie kapacít medzi aktérmi regionálnych politík s cieľom zlepšiť svoje kapacity pre navrhovanie, riadenie a implementáciu vlastných politík regionálneho rozvoja. Takáto orientácia na budovanie kapacít perfektne vystihuje definíciu špecifického cieľa Interregu zameraného na riadenie;
- Je v súlade s typom výsledkov, ktoré možno očakávať od programu Interreg Europe, ktorými sú zvýšené kapacity aktérov regionálnych politík a zlepšenie (implementácie) nástrojov regionálnych politík;
- Zodpovedá rozmanitosti výziev regionálnych politík na celom území Európy. V rámci špecifického cieľa Interregu môžu aktéri regionálnych politík spolupracovať na všetkých spoločných relevantných politických témach v súlade so svojimi regionálnymi potrebami, pokiaľ to spadá do rozsahu pôsobnosti politiky súdržnosti;
- Poskytuje programu určitú flexibilitu pre adaptovanie sa na nový vývoj v oblasti politík – takisto v rámci rozsahu pôsobnosti politiky súdržnosti.

Rozsah pôsobnosti programu

Ako sa uvádza vyššie, zameranie na špecifický cieľ Interregu „lepšia správa spolupráce“ znamená, že prijímatelia môžu spolupracovať na všetkých témach spoločného významu v súlade so svojimi regionálnymi potrebami, pokiaľ to spadá do rozsahu pôsobnosti politiky súdržnosti. Z tematického hľadiska je tento rozsah pôsobnosti vymedzený cieľmi politiky a špecifickými cieľmi politiky súdržnosti v zmysle článku 5 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach) a článku 3 nariadenia (EÚ) č. 2021/1058 o EFRR. Zároveň program uznáva potrebu koncentrovať zdroje do tých oblastí politiky, ktoré regióny v Európe považujú za najrelevantnejšie a najurgentnejšie.

Aby bolo možné dosiahnuť rovnováhu medzi potrebou zabezpečenia medziregionálnej spolupráce v širokom rozsahu tém a potrebou tematickej koncentrácie, program sústreďí najväčšiu časť rozpočtu programu (80 %) do tematických oblastí, ktoré pokrývajú vybrané špecifické ciele („skupina 1“). Zostávajúcich 20 % rozpočtu programu možno vyčleniť na tematické oblasti, ktoré tvoria súčasť ostatných špecifických cieľov politiky súdržnosti („skupina 2“).

Zloženie týchto dvoch skupín je uvedené nižšie:

- Skupina 1 – Tematické oblasti, ktoré sú pokryté:
  - všetkými špecifickými cieľmi, ktoré spadajú pod cieľ politiky PO 1 – Inteligentnejšia Európa
  - všetkými špecifickými cieľmi, ktoré spadajú pod cieľ politiky PO 2 – Ekologickejšia Európa
  - v rámci cieľa politiky PO 4 – Sociálnejšia Európa: špecifickými cieľmi, ktoré súvisia s pracovnými tržmi (i), zdravotnou starostlivosťou (v) a kultúrou a udržateľným cestovným ruchom (vi)

- Skupina 2 – Tematické oblasti, ktoré sú pokryté:
  - všetkými špecifickými cieľmi, ktoré spadajú pod cieľ politiky PO 3 – Prepojenejšia Európa
  - všetkými špecifickými cieľmi, ktoré spadajú pod cieľ politiky PO 5 – Európa bližšie k občanom
  - v rámci cieľa politiky PO 4 – Sociálnejšia Európa: špecifickými cieľmi, ktoré súvisia so vzdelávaním (ii), socioekonomickou inklúziou (iii), integráciou štátnych príslušníkov tretích krajín (iv)

Témy zahrnuté v skupine 1 vyššie odzrkadľujú pretrvávajúci význam cieľov politiky „Inteligentnejšia Európa“ a „Ekologickejšia Európa“, ktoré boli ústredným prvkom aj v rámci programu Interreg Europe 2014 - 2020.

Zároveň tento výber zohľadňuje urgentnosť riešenia nových oblastí regionálnej politiky, ktoré sa objavili v čase tvorby programu vzhľadom na vplyv pandémie ochorenia Covid-19, najmä pokiaľ ide o výzvy v oblasti pracovného trhu a zdravotnej starostlivosti, ktoré spadajú pod cieľ „Sociálnejšia Európa“.

Zloženie týchto skupín a vyčlenené prostriedky sú orientačné a môžu podliehať zmenám počas trvania programu v závislosti od interných pravidiel alebo postupov definovaných monitorovacím výborom.

Okrem toho v súlade s výberom špecifického cieľa Interregu „lepšia správa spolupráce“ sa môže z programu Interreg Europe podporovať aj spolupráca v otázkach, ktoré priamo súvisia s implementáciou nástrojov politiky, ako napr. štátna pomoc, verejné obstarávanie, územné nástroje, finančné nástroje a hodnotenie verejných politík (bez zamerania sa na konkrétnu tematickú oblasť). Tieto otázky sú priamo prepojené so špecifickým cieľom Interregu „lepšia správa spolupráce“.

Sfunkčnenie stratégie

V záujme dosiahnutia celkového cieľa pozostáva stratégia programu Interreg Europe z dvoch vzájomne sa dopĺňajúcich opatrení, pričom stavia na prístupe prijatom v rámci programu Interreg Europe 2014 - 2020.

Na jednej strane bude program podporovať projekty medziregionálnej spolupráce medzi aktérmi regionálnych politík, ktoré sa zameriavajú na výmenu, budovanie kapacít a transfer osvedčených postupov a inovatívnych prístupov s konkrétnym cieľom vytvoriť priestor pre zapracovanie poznatkov získaných v rámci spolupráce do regionálnych politík a opatrení.

Na druhej strane bude program pokračovať v priebežnom zabezpečovaní služieb týkajúcich sa vzdelávania v oblasti tvorby politík a kapitalizácie osvedčených postupov z regionálnych politík – v súlade s prístupom platformy pre štúdium politík – s cieľom umožniť aktérom na regionálnej úrovni v celej Európe čerpať z relevantných skúseností a postupov vždy, keď ich budú potrebovať na posilnenie svojich politík.

Tieto dve opatrenia sa vzťahujú na všetky špecifické ciele, ktoré program podporuje.

V zmysle celkového cieľa, ktorý je uvedený vyššie, sa Interreg Europe zameriava na **aktérov regionálnych politík**. Do tejto cieľovej skupiny patria vnútroštátne, regionálne a miestne orgány, ako aj ostatné relevantné subjekty, ktoré sú zodpovedné za definovanie a implementáciu politík regionálneho rozvoja. Zloženie tejto cieľovej skupiny je pomerne rôznorodé, odráža rozmanitosť inštitucionálneho prostredia a geografických podmienok v partnerských štátoch. Podrobnejší opis týchto aktérov je uvedený v opise cieľových skupín v časti 2 tohto dokumentu.

Prijímateľmi programu sú spravidla verejné subjekty a verejnoprávne inštitúcie. Súkromné neziskové organizácie sa takisto môžu stať prijímateľmi za určitých podmienok (pozri časť 2 tohto dokumentu). Podrobnejšie ustanovenia budú uvedené v programovom manuáli.

Súkromné spoločnosti, najmä **malé a stredné podniky**, sú dôležitou cieľovou skupinou v kontexte niekoľkých podporovaných špecifických cieľov a v prípade relevantnosti sa podporuje ich účasť na aktivitách v rámci opatrení programu Interreg Europe. Môžu využívať výhody plynúce z výmeny skúseností, aj keď nemôžu priamo dostávať finančné prostriedky EÚ ako prijímatelia.

Počas implementácie programu bude riadiaci orgán podľa potreby presadzovať strategické využitie verejného obstarávania na podporu cieľov politik (vrátane snáh o profesionalizáciu riešenia nedostatkov kapacít). Prijímatelia by mali používať viac kritérií týkajúcich sa kvality a nákladov v rámci životného cyklu. Pokiaľ je to možné, mali by sa do postupov verejného obstarávania začleniť environmentálne (napr. ekologické kritériá verejného obstarávania) a sociálne hľadiská, ako aj inovačné stimuly.

1.3. Zdôvodnenie výberu cieľov politiky a špecifických cieľov Interregu, zodpovedajúcich priorít, špecifických cieľov a foriem podpory, ktorými sa v relevantných prípadoch riešia chýbajúce spojenia v cezhraničnej infraštruktúre

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. c)

Tabuľka 1

Vybraný cieľ politiky alebo vybraný špecifický cieľ Interregu	Vybraný špecifický cieľ	Priorita	Odôvodnenie výberu
Špecifický cieľ Interregu (ISO) „lepšia správa spolupráce“	Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán;	1	Výber špecifického cieľa Interregu je založený na nasledujúcich úvahách: • Európske regióny čelia závažným ekonomickým, ekologickým a sociálnym výzvam; • Potenciál a príležitosti spolupráce medzi verejnými inštitúciami a zainteresovanými stranami v európskych regiónoch zamerané na podporu výmeny skúseností, inovatívnych prístupov a budovanie kapacít v oblasti cieľov politiky a otázok, ktoré priamo súvisia s implementáciou nástrojov politík, nie sú dostatočne vypracované a využívané vo vzťahu k identifikácii, šíreniu a transferu osvedčených postupov do politík regionálneho rozvoja, vrátane programov v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu; • Zameranie programu Interreg Europe na výmenu skúseností a budovanie kapacít medzi aktérmi regionálnych politík s cieľom posilniť vlastné kapacity pre navrhovanie, riadenie a implementáciu vlastných politík regionálneho rozvoja presne spĺňa definíciu špecifického cieľa Interregu o správe/riadení; • Je v súlade s typom výsledkov, ktoré možno očakávať od programu Interreg Europe a medzi ktoré patrí zvýšenie kapacít aktérov regionálnych politík a zlepšenie (implementácie) nástrojov regionálnych politík; • Zodpovedá rozmanitosti výziev regionálnych politík na celom území Európy. V rámci špecifického cieľa Interregu môžu aktéri regionálnych politík spolupracovať na všetkých politických témach spoločného významu v súlade so svojimi regionálnymi potrebami, pokiaľ to spadá do rozsahu pôsobnosti politiky súdržnosti; • Poskytuje programu určitú flexibilitu pre adaptovanie sa na nový vývoj v oblasti politík – takisto v rámci rozsahu pôsobnosti politiky súdržnosti. Interreg Europe podporí aktivity, ktoré prispievajú k tomuto cieľu prostredníctvom grantov.

2. Priority

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. d) a e)

2.1. Názov priority (opakuje sa pri každej priorite)

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. d)

Priorita 1: Posilnenie inštitucionálnych kapacít v záujme efektívnejších politík regionálneho rozvoja

Ide o prioritu týkajúcu sa transferu podľa článku 17 ods. 3

2.1.1. Špecifický cieľ (opakuje sa pre každý vybraný špecifický cieľ)

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. e)

Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán.

2.1.2 Súvisiace typy akcií a ich očakávaný príspevok k uvedeným špecifickým cieľom a v relevantnom prípade k makroregionálnym stratégiám a stratégiám pre morské oblasti

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. e) bod i), článok 17 ods. 9 písm. c) bod ii)

Úvod

Program Interreg Europe sa zameriava na zlepšenie implementácie politík regionálneho rozvoja vrátane programov v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu. V tomto smere bude podporovať výmenu skúseností, inovatívnych prístupov a budovanie kapacít vo vzťahu k identifikácií, šíreniu a prenosu osvedčených postupov medzi aktérmi regionálnych politík s cieľom posilniť ich inštitucionálne kapacity na účely lepšej implementácie ich politík.

Zameranie na špecifický cieľ Interregu „lepšia správa spolupráce“ znamená, že prijímatelia môžu spolupracovať na všetkých témach spoločného významu v súlade so svojimi regionálnymi potrebami, pokiaľ to spadá do rozsahu pôsobnosti politiky súdržnosti. Z tematického hľadiska je tento rozsah pôsobnosti vymedzený cieľmi politiky a špecifickými cieľmi politiky súdržnosti EÚ 2021 – 2027.

V rámci programu sa však zdroje budú sústreďovať do obmedzeného počtu tém, ako sa uvádza v bode 1.2.6. Na účely dosiahnutia svojich cieľov podporuje program Interreg Europe dva vzájomne sa dopĺňajúce typy opatrení: projekty medziregionálnej spolupráce a Platformu pre štúdium politík.

Typy opatrení podporovaných programom boli vyhodnotené ako zlučiteľné s princípom DNSH (z angl. „Do No Significant Harm principle“, tzn. nespôsobovať žiadne významné škody), keďže sa neočakáva, že budú mať vzhľadom na svoj charakter nejaký významný negatívny vplyv na životné prostredie.

1. Projekty medziregionálnej spolupráce

Program bude podporovať **projekty medziregionálnej spolupráce** medzi aktérmi regionálnych politík. Cieľom týchto projektov je zlepšiť implementáciu politík regionálneho rozvoja zúčastnených regiónov vrátane ich **programov cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu** –

v súlade s poslaním programu, ktoré je uvedené v nariadení (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS (článok 3 ods. 3 písm. a)).

Program odzrkadľuje toto poslanie uplatňovaním požiadavky voči všetkým podporovaným projektom, podľa ktorej aspoň jeden z nástrojov regionálnej politiky, na ktoré sa partnerstvo zameriava, musí byť programom v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu.

Projekty majú dve fázy.

Hlavná fáza trvá v zásade najviac tri roky a jej účelom je zlepšovanie politik prostredníctvom vzdelávania. Zahŕňa teda **vzdelávacie aktivity** na podporu výmeny skúseností, budovania kapacít, transferu osvedčených postupov a inovátnych prístupov. Tieto aktivity prispievajú k zvyšovaniu odbornej spôsobilosti ľudí a inštitúcií zúčastňujúcich sa na projektoch a ich konečným cieľom je zapracovať skúsenosti získané v rámci spolupráce do politik regionálneho rozvoja.

V rámci „inovátnych prístupov“ môžu aktivity v odôvodnených prípadoch zahŕňať pilotné opatrenia/aktivity na overenie nových a sľubných prístupov. Pilotné opatrenia budú súčasťou procesu získavania poznatkov a prispievajú k dosahovaniu projektových cieľov. Pilotné opatrenia možno schvaľovať od začiatku projektu. Tento prípad môže nastať vtedy, keď partnerstvo má už počas prípravnej fázy projektu informácie o inovátnom prístupe, ktorý by bolo vhodné otestovať. O pilotné opatrenia možno požiadať aj neskôr v priebehu realizácie projektu na základe poznatkov získaných v rámci projektu.

Každý projekt bude podliehať strednodobému preskúmaniu pred ukončením hlavnej fázy projektu. Účelom preskúmania je preveriť pokrok dosiahnutý vo vzťahu k cieľom projektu a vytvoriť priestor pre následnú fázu. V rámci projektu to bude aj posledná príležitosť na predloženie žiadosti o pilotnú aktivitu.

Partnerské regióny, ktoré nezlepšia politiku počas hlavnej fázy, musia do konca tejto hlavnej fázy predložiť **akčný plán na zlepšenie politiky** vo forme dokumentu, v ktorom bude vysvetlené, ako partnerský región zlepší svoju politiku s použitím poznatkov získaných z projektu.

Po hlavnej fáze tvorí záverečný rok projektu následná fáza. Slúži najmä na **monitorovanie** prvých účinkov zlepšovania politiky, ako aj na overenie, či boli dosiahnuté ďalšie zlepšenia politiky. Konkrétnejšie, partnerské regióny, ktoré už zlepšili politiku v hlavnej fáze, budú monitorovať účinky týchto zlepšení na svojom území. Ostatné partnerské regióny, ktoré vypracovali akčný plán na zlepšenie politiky, budú monitorovať, či sa im podarilo dosiahnuť zlepšenia predpokladané v ich plánoch. Systém vykazovania v rámci programu bude navrhnutý tak, aby sa zabezpečilo náležité monitorovanie tejto fázy.

Počas následnej fázy môžu partneri naďalej získavať poznatky z implementácie zlepšení politiky a z finalizácie prípadných pilotných aktivít.

V priebehu projektu partneri zapoja **skupinu regionálnych zainteresovaných subjektov** s cieľom zabezpečiť, aby sa relevantní aktéri v každom regióne aktívne zapájali do štúdia politik a do prípravy, implementácie a monitorovania zlepšení politik.

Projekty by takisto mali prispieť k obsahu a aktivitám Platformy pre štúdium politik (Policy Learning Platform) (pozri bod 2 nižšie) s cieľom zabezpečiť, aby sa príslušné poznatky, ktoré vyplynú z projektov, mohli dostať aj k ostatným aktérom regionálnych politik v Európe.

Podrobnejšie požiadavky, podmienky a praktické ustanovenia pre projekty medziregionálnej spolupráce poskytne programový manuál.

2. Platforma pre štúdium politík (Policy Learning Platform)

Program Interreg Europe bude priebežne podporovať **Platformu pre štúdium politík** (ďalej len platforma) na uľahčenie štúdia politík a využívanie/kapitalizáciu osvedčených postupov. Platforma umožní aktérom regionálnych politík v celej Európe čerpať z relevantných skúseností a postupov vždy, keď ich budú potrebovať na posilnenie svojich inštitucionálnych kapacít v záujme zlepšovania svojich politík regionálneho rozvoja vrátane programov cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu.

Platforma ponúka množstvo činností a služieb pre európsku komunitu regionálnych politík. Tematické pokrytie činností platformy bude odzrkadľovať tematickú koncentráciu programu, pozri časť 1.2.6. Podporuje vytváranie sietí a výmenu skúseností medzi príslušnými aktérmi regionálnych politík. Platforma primárne stavia na výsledkoch projektov medziregionálnej spolupráce z predchádzajúceho a súčasného programového obdobia a sprístupňuje ich širšiemu publiku aktérov regionálnych politík v rámci celej Európy. Príspevok projektov k činnostiam platformy je preto zásadný. Platforma takisto prispieva k rozvoju štúdia politík a synergiám s ostatnými relevantnými iniciatívami, najmä s ostatnými existujúcimi platformami, ktoré sa zameriavajú na podobné témy a cieľové skupiny.

Služby ponúkané platformou vychádzajú zo skúseností získaných v období rokov 2014 - 2020 a budú ich tvoriť predovšetkým:

- *odborná podpora* pre štúdium politík (napr. helpdesk/poradňa s implementáciou politík, peer reviews/odborné preskúmania);
- *databáza osvedčených postupov*;
- *komunita partnerov/odborníkov* – príležitosti na vytváranie sietí medzi aktérmi regionálnych politík;
- *znalostné centrum (knowledge hub)* – prístup k vedomostiam o konkrétnych oblastiach politiky (napr. súhrnné správy o politikách, webináre, správy, iné platformy).

Tieto rôzne služby sa vytvárajú v úzkej spolupráci so spoločným sekretariátom, ktorý prispieva k aktivitám platformy prostredníctvom svojich rozsiahlych znalostí o projektoch. Služby platformy sú prístupné aj ľuďom so zdravotným postihnutím a v prípade potreby ich možno prispôbiť špecifickým potrebám. Prijímateľom platformy je GEIE GECOTTI (tzn. orgán poverený riadiacim orgánom implementovaním programu Interreg Europe). Podrobnejšie ustanovenia o aktivitách a službách, ako aj o organizačnej štruktúre platformy budú podrobne popísané v programovom manuáli, ktorý vychádza zo skúseností z obdobia 2014 - 2020 a z odporúčaní, ktoré vyplynuli z hodnotení.

2.1.3 Ukazovatele

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. e) bod ii), článok 17 ods. 9 písm. c) bod iii)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	ID [5]	Ukazovateľ	Merná jednotka [255]	Čiastkový cieľ (2024) [200]	Konečná cieľová hodnota (2029) [200]
1	<i>Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán</i>	RC081	Účasť na spoločných akciách naprieč hranicami	Účastníci	0	14 000
1	<i>Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán</i>	RC087	Organizácie zapojené do cezhraničnej spolupráce	Organizácie	0	13 000
1	<i>Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán</i>	RC084	Spoločne vypracované a v rámci projektov implementované pilotné opatrenia	Pilotné aktivity	0	190
1	<i>Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán</i>	OI4	Riešené nástroje politik	Nástroje politik	0	1 700

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledkov

Priorit a	Špecifický cieľ	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východi sková hodnota	Referenč ný rok	Koneč ná cieľov á hodnot a (2029)	Zdroj údajov	Pozná mky
1	<i>Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán</i>	RI1	<i>Pracovníci so zvýšenou odbornosťou v dôsledku ich účasti na podujatiach platformy</i>	<i>Účastníci</i>	0	2022	4 200	<i>Systém monitorovania programu a prieskum</i>	
1	<i>Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán</i>	RI2	<i>Organizácie so zvýšenou kapacitou v dôsledku ich účasti na medziregionálnej spolupráci</i>	<i>Organizácie</i>	0	2022	8 500	<i>Systém monitorovania programu a prieskum</i>	
1	<i>Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán</i>	RI3	<i>Nástroje politik zlepšené vďaka programu Interreg Europe</i>	<i>Nástroje politik</i>	0	2022	850	<i>Systém monitorovania programu</i>	

2.1.4. Hlavné cieľové skupiny

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. e) bod iii), článok 17 ods. 9 písm. c) bod iv)

Cieľové skupiny

Do hlavnej cieľovej skupiny programu Interreg Europe patrí akákoľvek organizácia zodpovedná za politiku regionálneho rozvoja. To zahŕňa vnútroštátne, regionálne a miestne verejné orgány, ako aj ostatné relevantné subjekty, ktoré sú zodpovedné za tvorbu a/alebo implementáciu politík regionálneho rozvoja vrátane programov cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu v tematických oblastiach, na ktoré sa program zameriava.

Program je určený aj iným typom relevantných organizácií, pokiaľ možno preukázať ich relevantnosť a spôsobilosť vo vzťahu k politike regionálneho rozvoja. Ide napr. o tieto subjekty (zoznam nie je úplný):

- organizácie na podporu podnikania (napr. rozvojové agentúry, agentúry pre inovácie, obchodné komory, klastre);
- environmentálne organizácie (napr. environmentálne agentúry, energetické agentúry, mimovládne organizácie);
- vzdelávacie a výskumné inštitúcie (napr. univerzity, výskumné centrá);
- iné organizácie, ktoré sú relevantné pre politiky regionálneho rozvoja (napr. mieste akčné skupiny, sociálni partneri).

Určité konkrétne aktivity programu, najmä jeho Platformy pre štúdium politík, sa môžu zameriavať na podmnožinu týchto cieľových skupín, a to predovšetkým hlavné cieľové skupiny. Ďalšie podrobnosti o účasti týchto cieľových skupín na projektoch a na činnostiach platformy budú uvedené v programovom manuáli.

Skupina regionálnych zainteresovaných subjektov

Ako sa uvádza v časti 2.1.2. bod 1., projektoví partneri musia vytvoriť a úzko spolupracovať so skupinou regionálnych zainteresovaných subjektov. Členovia týchto skupín zainteresovaných subjektov by mohli pochádzať z vyššie uvedených cieľových skupín (ak nie sú partnermi v rámci projektu), ako aj z iných relevantných kategórií vrátane malých a stredných podnikov a iných relevantných subjektov zo súkromného sektora.

Oprávnení prijímatelia

Nasledujúce kategórie prijímateľov budú môcť čerpať finančné prostriedky z programu Interreg Europe:

- **Orgány verejnej správy**
- **Verejnoprávne inštitúcie** (vymedzenie tohto pojmu je prevzaté z článku 2 ods.4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní), t. j. všetky inštitúcie, ktoré:
  - a) sú zriadené na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, pričom nemajú priemyselnú ani komerčnú povahu;
  - b) majú právnu subjektivitu a
  - c) sú z väčšej časti financované štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami; alebo ich riadenie podlieha dohľadu týchto orgánov alebo inštitúcií; alebo majú správnu, riadiacu alebo dozornú radu, v ktorej viac ako polovicu členov menujú štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne inštitúcie.
- **Súkromné neziskové organizácie**. V rámci programu Interreg Europe ide o všetky subjekty, ktoré
  - a) nemajú priemyselnú ani komerčnú povahu;
  - b) majú právnu subjektivitu a
  - c) nie sú z väčšej časti financované ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami; alebo ich riadenie nepodlieha dohľadu takýchto orgánov; alebo nemajú správnu, riadiacu alebo dozornú radu, v ktorej viac ako polovicu

členov menujú štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne inštitúcie.

Súkromné neziskové organizácie nemôžu prevziať úlohu vedúceho partnera projektov v rámci programu Interreg Europe.

Hlavné zásady výberu projektov

Výber projektov medziregionálnej spolupráce bude prebiehať prostredníctvom pravidelných výziev na predkladanie návrhov, ktoré budú otvorené buď pre celý rozsah pôsobnosti programu alebo len pre určité témy na základe schválenia monitorovacím výborom. Ich zadávacie podmienky môžu zohľadňovať vývoj a výsledky predchádzajúcich výziev, trendy v politikách a ďalšie nové okolnosti, ako aj usmernenia z platformy pre štúdium politik.

Od žiadateľov sa bude požadovať, aby uviedli, na ktorú tematickú oblasť programu Interreg Europe (ako sa uvádza v časti 1.2.6) sa bude ich projekt predovšetkým zameriavať. Projekty s prierezovými synergiami medzi rôznymi témami sú takisto vítané, pokiaľ hlavná oblasť ich zamerania zostane jednoznačná.

S cieľom zabezpečiť, aby program prispieval k územnej súdržnosti, sa v rámci projektových partnerstiev bude podporovať vyvážená kombinácia regiónov s rôznou úrovňou rozvoja. Takisto by v každom partnerstve bolo žiaduce široké geografické pokrytie s dosahom na rôzne časti programového územia. To znamená, že partnerstvá musia v zásade presahovať cezhraničné a nadnárodné oblasti. V súlade s článkom 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa v hlavných zásadách zohľadňujú aj charakteristiky najvzdialenejších regiónov a možnosť spolupráce medzi týmito regiónmi.

Programový manuál bude obsahovať podrobný opis kritérií uplatňovaných pri výbere projektov. Z hľadiska kvality budú kritériá pokrývať kľúčové otázky, ako napr. celkovú relevantnosť návrhu, kvalitu očakávaných výsledkov a kvalitu navrhovaného partnerstva.

A nakoniec, horizontálne princípy (súlady s Chartou základných práv Európskej únie, udržateľný rozvoj, rovnosť mužov a žien, rovnosť príležitostí a rovnaké zaobchádzanie) v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach) sa náležitým spôsobom zohľadnia v rámci postupu predkladania žiadostí, ich výberu, monitorovania a hodnotenia. Podrobnosti o tom, ako sa tieto zásady budú uplatňovať v praxi, budú stanovené v programovom manuáli.

2.1.5 Označenie konkrétneho cieľového územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií (IÚI), miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD) alebo ďalších územných nástrojov

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. e) bod iv)

Cieľom programu Interreg Europe je zlepšiť implementáciu politik regionálneho rozvoja, vrátane programov v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu, podporovaním výmeny skúseností, inovátnych prístupov a budovania kapacít medzi aktérmi regionálnych politik na celom programovom území.

Celá diverzita európskych regiónov s ich veľmi rozdielnymi charakteristikami, príležitosťami a potrebami znamená ísť nad rámec univerzálnych politik. Vyžaduje si lokálne zamerané prístupy, ktoré dajú regiónom možnosti a prostriedky na realizáciu politik, ktoré spĺňajú ich špecifické potreby. Diverzita je takisto vlastnosťou, ktorá umožňuje každému regiónu rozvíjať svoje silné stránky a zároveň profitovať zo spolupráce s ostatnými regiónmi prostredníctvom rôznych foriem interakcií. Program Interreg Europe môže prispieť k integrovanému územnému rozvoju regiónov po celej Európe tým, že im umožní lepšie vykonávať svoje politiky regionálneho rozvoja prostredníctvom učenia sa zo skúseností a postupov iných regiónov.

Vzhľadom na ciele a geografický rozsah pôsobnosti sa program Interreg Europe zameriava na všetky regióny v rámci programového územia bez konkrétneho zamerania na osobitné územia. Dôsledkom toho program neplánuje využívať osobitné územné nástroje, ako napr. miestny rozvoj vedený komunitou alebo integrované územné investície.

Projekty Interreg Europe by však mohli riešiť problematiku implementácie takýchto územných nástrojov. Aktéri regionálnych politík z rôznych regiónov môžu mať záujem na zlepšovaní implementácie takýchto nástrojov prostredníctvom výmeny a transferu svojich skúseností v tejto oblasti.

2.1.6 Plánované využitie finančných nástrojov

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. e) bod v)

Program Interreg Europe neplánuje využívať finančné nástroje vzhľadom na povahu činností, ktoré podporuje a ktoré zahŕňajú najmä výmenu skúseností, budovanie kapacít, transfer osvedčených postupov a testovanie inovatívnych prístupov.

Projekty Interreg Europe by však mohli riešiť problematiku využívania finančných nástrojov na regionálnej úrovni. Aktéri regionálnych politík z Európy môžu mať záujem na zlepšovaní svojho využívania finančných nástrojov prostredníctvom výmeny a transferu svojich skúseností v tejto oblasti.

2.1.7 Orientačné rozdelenie zdrojov na programy EÚ podľa typu intervencie

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. e) bod vi), článok 17 ods. 9 písm. c) bod v)

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1	Fondy Interreg	Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán.	173	356 002 473

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1	Fondy Interreg		grant	356 002 473

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1	Fondy Interreg		33	356 002 473

3. Finančný plán

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. f)

3.1 Finančné rozpočtové prostriedky podľa roku

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. g) bod i), článok 17 ods. 4 písm. a) až d)

Tabuľka 7

Fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
<i>EFRR (cieľ územná spolupráca)</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>IPA III CBC</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>NDICI-CBC</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>IPA III</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>NDICI</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>PZKÚ</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Fondy Interreg</i>	0	64 827 095	66 754 886	67 831 347	68 929 296	57 072 772	59 067 274	384 482 670
Spolu	0	64 827 095	66 754 886	67 831 347	68 929 296	57 072 772	59 067 274	384 482 670

3.2 Celkové finančné rozpočtové prostriedky podľa fondu a národného spolufinancovania

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. f) bod ii), článok 17 ods. 4 písm. a) až d)

Tabuľka 8

Číslo cieľa politiky	Priorita	Fond (podľa potreby)	Základ pre výpočet podpory EÚ (celkové oprávnené náklady alebo verejný príspevok)	Príspevok EÚ (a)=(a1)+(a2)	Orientačné rozdelenie príspevku EÚ		Národný príspevok (b)=(c)+(d)	Orientačné rozdelenie národného príspevku		Spolu (e)=(a)+(b)	Miera spolufinancovania (f)=(a)/(e)	Príspevky tretích krajín (pre informáciu)
					bez technickej pomoci podľa článku 27 ods.1 a1)	pre technickú pomoc podľa článku 27 ods. 1 a2)		Národný verejný príspevok c)	Národný súkromný príspevok d)			
	Priorita 1	EFRR	Spolu	0			0	0	0	0		
		IPA III CBC ¹		0			0	0	0	0		
		NDICI-CBC ¹		0			0	0	0	0		
		IPA IIP ²		0			0	0	0	0		
		NDICI ²		0			0	0	0	0		
		PZKÚ ³		0			0	0	0	0		
		Fondy Interreg ⁴			384 482 670	356 002 473	28 480 197	96 120 668	87 812 626	8 308 042	480 603 338	80 %

	Spolu	Všetky fondy	Spolu	384 482 670	356 002 473	28 480 197	96 120 668	87 812 626	8 308 042	480 603 338	80 %	2 930 000,00

¹ *Interreg A, vonkajšia cezhraničná spolupráca.*

² *Interreg B a C.*

³ *Interreg B, C a D.*

⁴ *EFRR, IPA III, NDICI alebo PZKÚ, ak sú ako jedna suma v rámci Interreg B a C.*

4. Akcie uskutočnené na zapojenie príslušných programových partnerov do prípravy programu Interreg a úloha týchto programových partnerov pri vykonávaní, monitorovaní a hodnotení

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. g)

4.1 Akcie uskutočnené na zapojenie príslušných programových partnerov do prípravy programu Interreg

Programovací výbor

Proces prípravy programu Interreg Europe sa začal v decembri 2019 v Helsinkách vytvorením programovacieho výboru (PV) s konkrétnym cieľom vypracovať program medziregionálnej spolupráce na obdobie rokov 2021 - 2027. Výbor bol zložený z maximálneho počtu troch zástupcov na jeden partnerský štát (27 členských štátov EÚ, Nórsko a Švajčiarsko). Ak to bolo vhodné, títo zástupcovia pochádzali z národných a regionálnych úrovní zastúpených štátov tak, aby sa zabezpečila efektívnosť a široké zastúpenie rešpektujúc ich administratívne systémy a organizáciu inštitúcií. Európska komisia zastávala poradnú funkciu. Výbor regiónov (CoR) bol takisto poradným členom programovacieho výboru.

Programovací výbor zasadal počas prípravného procesu pomerne často, aby bolo možné diskutovať a rozhodovať o následných krokoch procesu prípravy. Partnerské štáty sa pri príprave svojich vstupov do diskusií riadili svojimi vlastnými ustanoveniami. Väčšina z týchto zasadnutí sa konala online z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19.

Na jar 2020 a v lete 2020 boli spustené dva online prieskumy: prvý bol zameraný na štruktúru programu a druhý na podporované opatrenia a cieľové skupiny. Tieto prieskumy boli široko prezentované na národnej úrovni s cieľom získať spätnú väzbu od všetkých relevantných a kľúčových národných a regionálnych hráčov.

Ak to bolo vhodné, pod záštitou príslušného vnútroštátneho orgánu sa pravidelne konali konzultácie s výbormi na národnej úrovni.

Spoločný sekretariát programu Interreg Europe pôsobil ako sekretariát súčasného programovacieho výboru. Ako sa uvádza v časti 1.2.3. vyššie, spoločný sekretariát sa zapájal do diskusií s ostatnými celoeurópskymi programami s cieľom objasniť deliace čiary a synergie.

S cieľom dokončiť návrh programu spolupráce do polovice roka 2021 programovací výbor podnikol niekoľko opatrení na účely konzultácií so širokým spektrom partnerov po celej Európe s cieľom získať ich názory a návrhy k programu.

Verejná konzultácia

Priebežný proces online konzultácií sa začal počas prípravnej fázy programu spolupráce a poskytol všetkým relevantným zainteresovaným stranám príležitosť predložiť pripomienky k rôznym pracovným verziám programu spolupráce. Na webovej stránke programu Interreg Europe boli zverejnené tieto verzie návrhov programu spolupráce:

- prvá verzia návrhu z 25. septembra 2020, ktorá obsahovala prvé strategické smerovanie;
- druhá verzia návrhu z 18. decembra 2020, ktorá obsahovala operačné opatrenia pre projekty a platformu;
- konečná verzia návrhu programu spolupráce bola predložená na formálne verejné konzultácie na dlhšie obdobie piatich týždňov od 15. marca do 16. apríla 2021. Účasť na týchto verejných konzultáciách, ktoré prebiehali formou online prieskumu, bola umožnená všetkým zainteresovaným subjektom po celej Európe. Zástupcovia partnerských štátov aktívne komunikovali možnosť účasti na týchto konzultáciách relevantným

zainteresovaným stranám vo svojej krajine. Tento online prieskum (verejnú online konzultáciu) si prezrelo 554 ľudí, z ktorých 158 vyplnilo dotazník. V týchto odpovediach boli zastúpené všetky zúčastnené krajiny. Tieto príspevky zahŕňali viac ako 250 samostatných pripomienok a návrhov na úpravu alebo objasnenie programu. Zo všetkých respondentov verejné orgány (miestne, regionálne a národné) tvorili 45 %, vzdelávacie a výskumné inštitúcie 18 % a organizácie na podporu podnikania 9 %. Zoznam všetkých respondentských organizácií je uvedený v prílohe 4 tohto dokumentu.

Partnerské štáty propagovali verejné konzultácie medzi príslušnými zainteresovanými stranami v svojich krajinách niekedy v národných jazykoch.

Seminár pre zainteresované strany

Aby sa spropagoval proces online verejných konzultácií, dňa 24. marca 2021 sa zorganizoval špecializovaný online „workshop pre zainteresované strany“ na účely konzultácií s akýmikoľvek zainteresovanými partnermi v Európe. Z 1 000 zaregistrovaných sa na tomto webinári zúčastnilo 647 ľudí. Účastníci mohli klásť otázky počas registrácie, ako aj počas webináru prostredníctvom chatu. Boli vyzvaní, aby prispeli k oficiálnym konzultáciám, aby ich pripomienky a návrhy boli zohľadnené.

Hlavné otázky a/alebo žiadosti o objasnenie sa týkali nasledujúcich tém: a) výber jednej priority budúceho programu a jej prezentácia ako prierezovej priority/pokrývajúcej viacero tematických oblastí; b) miernejšie zameranie na zlepšenie programov štrukturálnych fondov, c) prepojenia na ďalšie príslušné politiky alebo nástroje EÚ; d) nové možnosti otvorené pre pilotné opatrenia; e) využitie možností zjednodušeného vykazovania nákladov (SCO). Záverečná správa, ako aj záznam z workshopu boli zverejnené na webovej stránke programu Interreg Europe.

Zpracovanie spätnej väzby od partnerov do programu spolupráce

Proces integrácie príspevkov partnerov do konečnej verzie programu spolupráce možno zhrnúť nasledovne.

Pokiaľ ide o stratégiu spoločného programu (časť 1): vylepšil sa popis celkového kontextu. Boli zapracované konkrétne odkazy alebo detailnejšie texty, napríklad o prepojení medzi biodiverzitou a zmenou klímy, o kombinácii zelených a digitálnych technológií, o rovnakých príležitostiach a úlohe ľudí so zdravotným postihnutím v zamestnaní a o dimenzii blahobytu v rámci sociálnejšej Európy.

V reakcii na potrebu posilniť koordináciu s inými zdrojmi financovania: sa ďalej rozpracovali možné synergie s nástrojom medziregionálnych inovačných investícií, ako aj s ďalšími príslušnými nástrojmi EÚ (napr. Horizont Európa). Nakoniec bolo zahrnutých niekoľko odkazov na najvzdialenejšie regióny, aby sa lepšie rozpoznala jedinečnosť ich situácie.

Pokiaľ ide o prioritu (časť 2): neprišli žiadne závažné a opakujúce sa otázky. Naopak, dodatočná flexibilita, pokiaľ ide o rozsah programu alebo dve fázy, sa často považovala za pozitívny vývoj. Návrhy na ďalšie objasnenie znakov operácií sa budú tiež riešiť v programovom manuáli.

Pokiaľ ide o plán financovania (časť 3): niekoľko požiadaviek sa týkalo potreby vyššej miery spolufinancovania, aby sa zabezpečilo úplné zapojenie konkrétnych kategórií aktérov/území. Miera spolufinancovania v pláne financovania programu je priemernou sadzbou na úrovni programu a zohľadňuje zníženie maximálnej priemernej sadzby na programovej úrovni na 80 % v súlade s novým nariadením.

Pokiaľ ide o zapojenie partnerov: na základe niekoľkých príspevkov sa vylepšil aj tento popis. Objasnilo sa najmä zloženie monitorovacieho výboru a spôsob, akým boli a budú zabezpečené konzultácie s relevantnými zainteresovanými subjektmi.

Pokiaľ ide o komunikáciu opísanú v časti 5, výsledky verejných konzultácií viedli k menším špecifikáciám, napríklad v súvislosti s úlohou nadnárodných sietí a platforiem ako dôležitých

multiplikátorov, alebo odkazom na správy o pokroku ako kľúčovým dokumentom pre hodnotenie.

Na záver, príspevky týkajúce sa implementačných opatrení programu (hlavne časti 7 a 8) sa zohľadnia v programovom manuáli.

Zoznam všetkých prijatých pripomienok, ako aj analýza výsledkov verejných konzultácií boli zverejnené na webovej stránke programu Interreg Europe.

Strategické environmentálne hodnotenie

Vzhľadom na skutočnosť, že hlavný dôraz sa kladie na budovanie kapacít, program Interreg Europe nebude mať priamy vplyv na životné prostredie. Interreg Europe preto nepodlieha strategickému environmentálnemu hodnoteniu (SEA), čo potvrdil francúzsky výnos č. 2021-1000 z 30. júla 2021.

Rozšírenie programovej oblasti o 7 nových partnerských štátov

Monitorovací výbor na svojom zasadnutí dňa 13. decembra 2022 súhlasil s tým, aby riadiaci orgán/spoločný sekretariát preskúmal možnosť zapojenia celkovo 7 krajín (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Severné Macedónsko, Srbsko, Moldavsko a Ukrajina), podobne ako v programe URBACT. V období od januára do mája 2023 viedlo týchto 7 krajín bilaterálne rokovania s EK a potvrdili svoj záujem zapojiť sa do programu Interreg Europe. Monitorovací výbor programu Interreg Europe dňa 15. júna 2023 rozhodol o zmenenej verzii programového dokumentu a o jeho predložení EK na formálne schválenie rozšírenej programovej oblasti a pridelenia finančných prostriedkov NDICI programu.

4.2 Úloha partnerov programu pri implementácii, monitorovaní a hodnotení

Programové orgány dodržia požiadavky delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 240/2014 zo 7. januára 2014 o európskom kódexe správania pre partnerstvo v európskych štrukturálnych a investičných fondoch. To sa vzťahuje najmä na „hlavné zásady a osvedčené postupy, pokiaľ ide o zapojenie príslušných partnerov do prípravy partnerskej dohody a programov“ (článok 8 a 9) a „osvedčené postupy, pokiaľ ide o formulovanie pravidiel členstva v monitorovacích výboroch a ich vnútorných postupov“ (článok 10 a 11).

Monitorovací výbor programu Interreg Europe pozostáva najviac z troch zástupcov z každého partnerského štátu na príslušnej úrovni riadenia. Výbor sa stretáva pravidelne, spravidla dvakrát za rok (*pozri detailný zoznam členov MV na programovej webovej stránke*).

Zástupcovia Komisie sa na práci monitorovacieho výboru podieľajú v monitorovacej a poradnej funkcii v súlade s článkom 39 nariadenia (EÚ) 2021/1060 a článkom 29 nariadenia (EÚ) 2021/1059.

Okrem toho bude do programu naďalej zapojený Výbor regiónov (CoR). Tento celoeurópsky orgán sa zúčastňuje na monitorovacom výbore v poradnej funkcii. Tým sa zabezpečí zastúpenie názorov regionálnych a miestnych orgánov počas trvania programu.

Každý partnerský štát má v princípe jedného alebo viacerých národných alebo regionálnych zástupcov (národné kontaktné miesta), ktoré môžu poskytovať informácie o programe v miestnom jazyku (*pozri detailný zoznam národných kontaktných bodov na programovej webovej stránke*).

Všetky partnerské štáty sa dohodli na podpore implementácie programu prostredníctvom:

1. kontroly oprávnenosti statusu partnerov na základe poskytnutých informácií a vnútroštátneho právneho rámca;
2. kontroly relevantnosti osoby podpísanej na liste o podpore (ak relevantné a ďalej špecifikované v programovom manuáli);
3. poskytovania informácií špecifických pre konkrétnu krajinu;

4. vytvorenia kontaktného miesta pre potenciálnych žiadateľov;
5. rozsiahleho šírenia informácií o programe, ako aj o službách platformy;
6. organizovania vnútroštátnych/regionálnych podujatí na účely informovania a šírenia poznatkov vrátane propagovania služieb platformy.

5. Prístup k informovaniu o programe Interreg a jeho zviditeľňovaniu (ciele, cieľové skupiny, komunikačné kanály vrátane prípadného dosahu v sociálnych médiách, plánovaný rozpočet a príslušné ukazovatele pre monitorovanie a hodnotenie)

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. h)

5.1. Ciele

Ambíciou programu je využívať informačné aktivity a akcie na zabezpečenie viditeľnosti ako nástroj na dosiahnutie programového cieľa „lepšia správa spolupráce“. Tento cieľ chceme dosiahnuť vysokou angažovanosťou komunity v tomto programe. V záujme toho sme stanovili tieto ciele:

1. zabezpečiť široké povedomie o možnostiach financovania z programu tak, aby žiadatelia pochádzali z aspoň 90 % oprávnených regiónov NUTS2 do roku 2026 (*štatistika žiadateľov výziev*)
2. zabezpečiť efektívnu podporu prijímateľom pri realizácii a komunikovaní svojich projektových výsledkov a pozitívneho vplyvu podpory EÚ svojim cieľovým skupinám vrátane širokej verejnosti pri aspoň 85 % spokojnosti s podpornými nástrojmi programu, ako sú napr. semináre, návody, osobné/písomné usmernenia, formuláre (*prieskumy medzi partnermi projektu*)
3. prispieť k širokému povedomiu o službách platformy pre štúdium politik tak, aby prijímatelia (podujatia/helpdesk) pochádzali z aspoň 50 % oprávnených regiónov NUTS2 do roku 2026 (*systém monitorovania platformy*)
4. zvýšiť profil programu Interreg Europe najmä voči inštitúciám EÚ a partnerským štátom pri minimálnom počte 100 špeciálne zameraných komunikačných akcií (napr. prednášatelia na podujatiach, špecializované publikácie a podujatia) do roku 2027 (*štatistika programu*).

Platforma pre štúdium politik tiež významne prispieva k programovým cieľom a otvára prístup k učeniu sa o politike všetkým cieľovým skupinám programu. Preto sa považuje za operáciu strategického významu.

5.2. Cieľové skupiny

Programové informačné aktivity a akcie na zabezpečenie viditeľnosti zasiahnu široký okruh osôb z oprávnených oblastí programu, jednak geograficky, ako aj tematicky. Budeme sa zameriavať na:

1. (potenciálnych) prijímateľov (pozri časť 2.1.4 – Hlavné cieľové skupiny)
2. používateľov v rámci komunity (členovia online komunity – z inštitúcií uvedených v časti 2.1.4, ich zainteresovaných subjektov, našich mienkotvorných subjektov (multipliers), širokej verejnosti – ktorí sú oslovení prostredníctvom našich komunikačných kanálov, aby sa zapojili do získavania informácií a využívania služieb v rámci programu)
3. mienkotvorné subjekty, tzv. multipliers (partnerské štáty, ich kontaktné miesta, Európska komisia, Európsky parlament, Výbor regiónov, volení predstavitelia, vnútroštátne/nadnárodné siete/platformy, regionálne kancelárie v Bruseli, ostatné programy Interreg, OECD a iné relevantné inštitúcie)
4. Správa a riadenie (partnerské štáty, GR Regio, riadiaci orgán)

Široká verejnosť bude v prípade potreby zapájaná prostredníctvom akcií organizovaných v online priestore alebo na lokálnej úrovni.

5.3. Komunikačné kanály

Kanály na oslovenie cieľových skupín a dosiahnutie našich cieľov:

- a. **webová stránka**, ktorá sa snaží naplňať normu/požiadavku EN 301 549 na prístupnosť, s vyhradeným priestorom pre webové stránky projektov, čím sa zabezpečí ich harmonizované zviditeľnenie, a Platformu pre štúdium politik s aktívnou a angažovanou online komunitou
- b. **sociálne médiá** (Facebook, Twitter, YouTube, LinkedIn a Instagram) na účely permanentnej komunikácie s našim publikom a ciele kampane (tento mix sa môže zmeniť nasledujúc nové trendy v oblasti IT)
- c. **vzťahy s verejnosťou**, vrátane formálnych partnerstiev a/alebo činností v oblasti vytvárania sietí s cieľom budovať vzťahy a vytvárať synergie s mienkotvornými subjektmi programu
- d. **podujatia** a stretnutia (online/hybridné/osobné) organizované v rámci programu alebo usporadúvané tretími stranami s cieľom informovať, zapájať a vzdelávať naše cieľové skupiny
- e. **publikácie** (online/printové) a audiovizuálne produkty na podporu informačných aktivít a akcií na zabezpečenie viditeľnosti programu.

V rámci programu bude ustanovený komunikačný úradník, ktorý bude zodpovedať za vykonávanie harmonizovaných informačných aktivít a akcií na zabezpečenie viditeľnosti a ktorý bude úzko spolupracovať s národným komunikačným koordinátorom vo Francúzsku (v súlade s článkom 48 nariadenia o spoločných ustanoveniach), ako aj so zástupcom za programy Interreg v rámci siete INFORM EU.

5.4. Plánovaný rozpočet

Celkový plánovaný rozpočet na účely informovanosti a zviditeľnenia na roky 2021 až 2029 sa predpokladá na aspoň 2,09 mil. eur, čo je v súlade s odporúčaním EK. Ročné rozpočty na informačné aktivity budú vychádzať z vývoja programu (výzvy, výsledky), pričom finančné prostriedky sa budú predbežne vyčleňovať pre každý komunikačný kanál týmto spôsobom: do 23 % na webové sídlo, min. 2 % na sociálne médiá, 15 % na vzťahy s verejnosťou, 55 % na podujatia a 5 % na publikácie.

5.5. Monitoring a hodnotenie

Všetky informačné aktivity a akcie na zabezpečenie viditeľnosti budú pravidelne posudzovať externí alebo interní hodnotitelia. Dáta na vyhodnocovanie komunikačných cieľov sa budú získavať z prieskumov, interných štatistík, projektových správ a webovej analytiky. Ukazovatele výsledkov sú definované v rámci štyroch cieľov, ktoré sú uvedené vyššie.

Program bude obsahovať podrobnejší súbor ukazovateľov na sledovanie a hodnotenie všetkých informačných aktivít a akcií na zabezpečenie viditeľnosti a na priebežné zlepšovanie ich výsledkov.

Hodnotenie komunikačnej stratégie bude súčasťou celkových hodnotiacich opatrení v rámci programu.

6. Údaje o podpore malých projektov vrátane malých projektov v rámci fondov malých projektov

Odkaz: článok 17 ods. 3 písm. i), článok 24

Aj keď sa táto časť nevzťahuje na programy Interreg spadajúce pod zložku C, program Interreg Europe bude napriek tomu podporovať menšie kooperačné iniciatívy prostredníctvom Platformy pre štúdium politik a účasťou menších organizácií v projektoch (napr. prostredníctvom skupín zainteresovaných subjektov). Nebudú sa využívať fondy malých projektov (ako sa uvádza v článku 25 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS), ktoré nie sú prispôbené celkovému cieľu programu, typom podporovaných opatrení ani geografickému rozsahu projektových partnerstiev.

7. Vykonávacie ustanovenia

7.1. Orgány zodpovedné za programy

Odkaz: článok 17 ods. 6 písm. a)

Tabuľka 9

Orgány zodpovedné za programy	Názov inštitúcie	Kontakt	Pozícia	E-mail
Riadiaci orgán	Hauts-de-France Region	Anne Wetzel	riaditeľka, riaditeľstvo pre Európu	anne.wetzel[at]hautsdefrance.fr
Orgán auditu	Medzirezortná komisia pre koordináciu kontrol (CICC) – vo Francúzsku	Martine Marigeaud Anne-Chrystel Guiochon Marie-Laure Uhlrich	predsedníčka CICC zástupkyňa vedúceho oddelenia a vedúca misie nezávislej medzirezortnej komisie vedúca misie	martine.marigeaud[at]finances.gouv.fr anne-chrystel.guiochon[at]finances.gouv.fr marie-laure.uhlrich[at]finances.gouv.fr
Orgán, ktorému má Komisia poukazovať platby	POM Oost-Vlaanderen	Dieter Geenens Joke Van de Velde	generálny riaditeľ úradník	joke.van.de.velde[at]oost-vlaanderen.be
Orgán, iný než riadiaci orgán, ktorému bola zverená účtovná funkcia	POM Oost-Vlaanderen	Dieter Geenens Joke Van de Velde	generálny riaditeľ úradník	joke.van.de.velde[at]oost-vlaanderen.be
Vnútroštátny orgán (pre prípadné programy so zúčastnenými tretími alebo partnerskými krajinami)	<i>informácie budú oznámené zo strany nových PŠ spolu s dohodou</i>			
Zástupcovia skupiny audítorov	<i>informácie poskytnú PŠ spolu s dohodou</i>			

7.2. Postup na zriadenie spoločného sekretariátu

Odkaz: článok 17 ods. 6 písm. b)

Už v čase predloženia programu sa uplatňujú implementačné opatrenia, ktoré zostali zachované z programového obdobia 2014 - 2020. Spoločný sekretariát sa zriaďuje po konzultácii s partnerskými štátmi pod vedením riadiaceho orgánu. Zamestnanci sú prijímaní s ohľadom na programové partnerstvo; postupy pri prijímaní pracovníkov vychádzajú zo zásad transparentnosti, nediskriminácie a rovnosti príležitostí. Sídлом spoločného sekretariátu je Lille vo Francúzsku.

Spoločný sekretariát pomáha monitorovaciemu výboru a riadiacemu orgánu pri plnení ich povinností. Úzko spolupracuje s orgánom, ktorý je zodpovedný za účtovnú funkciu. V súlade so zásadou e-kohézie a prílohou XIV nariadenia o spoločných ustanoveniach sa všetky výmeny medzi Interreg Europe a všetkými orgánmi programu uskutočňujú prostredníctvom elektronickej výmeny údajov.

Ak je to vhodné, pomáha aj orgánu auditu. Pomoc, ktorú spoločný sekretariát poskytuje orgánu auditu, sa striktno obmedzuje na administratívnu podporu, ako napr. poskytovanie príslušných údajov na zostavenie auditovanej vzorky zo strany EK, organizovanie stretnutí a následných činností skupiny audítorov a písomných procedúr, zabezpečenie komunikačného toku medzi rôznymi zúčastnenými orgánmi (EK, orgán auditu, členovia skupiny audítorov, externá audítorská firma, ak relevantné) a vedenie aktuálneho zoznamu členov skupiny audítorov. Táto podpora nezasahuje do úloh orgánu auditu ako sú definované v článku 77 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach) a v článku 48 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS.

Spoločný sekretariát je financovaný z rozpočtu technickej pomoci.

Na základe článku 46 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS sa partnerské štáty programu rozhodli, že overovania zo strany riadiaceho orgánu („prvostupňová kontrola“) nebude vykonávať riadiaci orgán/spoločný sekretariát, ale každý partnerský štát určí orgán alebo osobu zodpovednú za toto overovanie v jeho krajine.

Ak monitorovací výbor rozhodne o refundácii časti projektových nákladov prostredníctvom zjednodušeného vykazovania nákladov v súlade s článkom 51 a 53 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach), výbor môže rozhodnúť o alternatívnych opatreniach prvostupňovej kontroly, ktoré budú uvedené v opise systému riadenia a kontroly.

Spoločný sekretariát takisto poskytne potrebnú pomoc s prípravou ďalšieho programu medziregionálnej spolupráce na roky 2028 - 2034, ak bude obnovená, až do ustanovenia nového riadiaceho orgánu.

7.3 Rozdelenie zodpovedností medzi zúčastnené členské štáty a v náležitom prípade tretie alebo partnerské krajiny a ZKÚ v prípade finančných opráv požadovaných riadiacim orgánom alebo Komisiou

Odkaz: článok 17 ods. 6 písm. c)

Znižovanie a vymáhanie platieb od prijímateľov

Riadiaci orgán zabezpečí, aby sa každá suma vyplatená v dôsledku nezrovnalosti vymáhala v rámci projektu od vedúceho partnera. Projektoví partneri vrátia vedúcemu partnerovi všetky neoprávnene vyplatené sumy. Riadiaci orgán je povinný vymáhať finančné prostriedky od vedúceho partnera (a vedúci partner od projektového partnera) aj po ukončení zmluvy o poskytnutí finančného príspevku v plnej výške alebo čiastočne v zmysle podmienok uvedených v zmluve o poskytnutí finančného príspevku.

Ak sa vedúcemu partnerovi nepodarí zabezpečiť vrátenie platieb od iného projektového partnera alebo ak sa riadiacemu orgánu nepodarí zabezpečiť vrátenie platieb od vedúceho partnera alebo

jediného prijímateľa, partnerský štát, na území ktorého sa príslušný prijímateľ nachádza alebo, pokiaľ ide o EZÚS, v ktorom je registrovaný, vykoná refundáciu v prospech riadiaceho orgánu na základe článku 52 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS. V súlade s článkom 52 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS, „keď členský štát alebo tretia krajina refunduje riadiacemu orgánu všetky sumy, ktoré boli neoprávnene vyplatené partnerovi, môže pokračovať v postupe vymáhania proti danému partnerovi alebo ho začať podľa svojho vnútroštátneho práva“.

Podrobnosti o postupe vymáhania budú uvedené v opise systému riadenia a kontroly, ktorý sa zriadi v súlade s článkom 69 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach).

Riadiaci orgán je zodpovedný za vrátenie príslušných súm do všeobecného rozpočtu Únie v súlade s rozdelením zodpovedností medzi zúčastnené partnerské štáty, ako sa uvádza v programe spolupráce a v článku 52 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS.

Pokiaľ ide o finančné opravy požadované riadiacim orgánom alebo Komisiou na základe článku 103 alebo 104 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach) alebo dohody o financovaní podpísanej so zúčastnenými tretími krajinami, finančné dôsledky pre partnerské štáty sú uvedené v časti „záväzky a nezrovnalosti“ (pozri nižšie). Kópie akejkoľvek súvisiacej korešpondencie medzi Komisiou a členským štátom EÚ budú poskytnuté riadiacemu orgánu/spoločnému sekretariátu. Riadiaci orgán/spoločný sekretariát informuje účtovný orgán a orgán auditu/skupinu audítorov, ak relevantné.

Záväzky a nezrovnalosti

V súvislosti s využívaním programových prostriedkov z EFRR, NDICI (spoločne označované ako „fondy Interreg“), z nórskeho a švajčiarskeho fondov nesie partnerský štát zodpovednosť týmto spôsobom:

- V prípade projektových výdavkov, ktoré boli poskytnuté projektovým partnerom na jeho území, bude zodpovednosť niesť každý partnerský štát jednotlivo;
- V prípade systémovej nezrovnalosti alebo finančnej opravy (o ktorej rozhodnú programové orgány alebo Komisia) budú partnerské štáty znášať finančné dôsledky proporčne/úmerne k príslušnej nezrovnalosti zistenej na území daného partnerského štátu. Ak systémovú nezrovnalosť alebo finančnú opravu nemožno spojiť s konkrétnym územím partnerského štátu, partnerský štát bude zodpovedný za proporčnú časť príspevku z fondov Interreg vyplatenú príslušným národným projektovým partnerom zapojeným do programu;
- V prípade výdavkov na technickú pomoc (vypočítaných paušálne v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) č. 2021/1059 o EÚS) sa vyššie uvedené zásady zodpovednosti, ktoré platia pre projektové výdavky a pre systémovej nezrovnalosti/finančné opravy, môžu takisto uplatniť na opravy súvisiace s technickou pomocou, pretože ide o priamy dôsledok korekcií súvisiacich s projektovými výdavkami.

Ak riadiaci orgán/spoločný sekretariát, účtovný orgán alebo akýkoľvek partnerský štát zistí nezrovnalosť, bezodkladne informuje zodpovedný partnerský(é) štát(y) a riadiaci orgán/spoločný sekretariát. Druhý z uvedených zabezpečí prenos informácií zodpovedným partnerským štátom (ak ešte neboli informované priamo), prípadne účtovnému orgánu a orgánu auditu alebo skupine audítorov.

V súlade s prílohou XII podľa článku 69 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach) je každý členský štát EÚ zodpovedný za nahlasovanie nezrovnalostí spôsobených prijímateľmi nachádzajúcimi sa na jeho území Komisii a zároveň riadiacemu orgánu. Každý členský štát EÚ informuje Komisiu, ako aj riadiaci orgán o akomkoľvek postupe dosiahnutom v príslušných správnych a súdnych konaniach. Riadiaci orgán zabezpečí prenos informácií účtovnému orgánu a orgánu auditu. Na základe podpísaných dohôd o financovaní sú aj nečlenské krajiny EÚ financované z fondov Interreg rovnako zodpovedné za oznamovanie nezrovnalostí, ktoré spôsobili prijímateľa nachádzajúci sa na ich území, Komisii a riadiacemu orgánu.

Ak partnerský štát nesplní svoje povinnosti, ktoré vyplývajú z týchto ustanovení, riadiaci orgán môže pozastaviť služby projektovým žiadateľom/partnerom, ktorí sa nachádzajú v tomto partnerskom štáte. Riadiaci orgán odošle list dotknutému partnerskému štátu, v ktorom bude požadovať splnenie jeho povinností do 3 mesiacov. Ak odpoveď dotknutého štátu nebude v súlade s povinnosťami, riadiaci orgán navrhne zaradenie tejto otázky do programu monitorovacieho výboru na diskusiu a rozhodnutie.

8. Použitie jednotkových nákladov, jednorazových platieb, paušálnych sadziieb a financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi.

Odkaz: články 94 a 95 nariadenia (EÚ) 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach)

Tabuľka 10: Použitie jednotkových nákladov, jednorazových platieb, paušálnych sadziieb a financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi

Zamýšľané využitie článkov 94 a 95	ÁNO	NIE
V rámci programu sa bude od jeho prijatia využívať refundácia príspevku Únie na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadziieb v rámci priority podľa článku 94 nariadenia o spoločných ustanoveniach (ak áno, vyplňte dodatok 1)	☐	☒
V rámci programu sa bude od jeho prijatia využívať refundácia príspevku Únie na základe financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi podľa článku 95 nariadenia o spoločných ustanoveniach (ak áno, vyplňte dodatok 2)	☐	☒

DODATKY

Dodatok 1. Príspevok Únie na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadziieb

Článok 94 nariadenia(EÚ)č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach)

Nevzťahuje sa

Dodatok 2. Príspevok Únie na základe financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi

Článok 95 nariadenia(EÚ)č. 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach)

Nevzťahuje sa

Dodatok 3. Zoznam plánovaných operácií strategického významu s harmonogramom – článok 17 ods. 3

Celkovým cieľom programu Interreg Europe je zlepšiť „politiky regionálneho rozvoja, vrátane programov cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu“. Preto už zo samotnej definície má Interreg Europe strategický charakter a všetky operácie podporované programom majú strategický význam.

Napriek tomu je Platforma pre štúdium politík identifikovaná ako operácia mimoriadneho strategického významu vzhľadom na jej cieľ, trvanie a rozsah intervencie. Využívaním osvedčených postupov všetkých projektov ponúka celý rad služieb na posilnenie inštitucionálnej kapacity všetkých zainteresovaných odborníkov v oblasti politiky regionálneho rozvoja v celej Európe. Tieto služby môžu najmä dopĺňať činnosť Komisie zameranú na budovanie administratívnych kapacít pre odborníkov v rámci programov cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu. Platforma pre štúdium politík by mala tiež výrazne prispieť k zviditeľneniu a dosahu programu do všetkých regiónov v Európe. Táto operácia sa realizuje od roku 2023 do konca programového obdobia.

Mapa programovej oblasti

Nevzťahuje sa na programy Interreg C